CELJSKI tednik

CELJE, PETEK, 3. FEBRUARJA 1956
LETO VII. — ŠT. 5 — CENA 15 DIN

Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Tone Maslo — Tiska Celjska tiskarna — Uredništvo in uprava: Celje, Titov trg 3 — Poštni predal 123 — Telefon: uredništvo 24-23, uprava 25-23 — Tek. rač. 620-305-T-1-266 pri Mestni hranilnici v Celju — Letna naročnina 500, polletna 250, četrtletna 125 din — Izhaja vsak petek — Poštnina plačana v gotovini — Rokopisov ne vračamo.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI CELJSKEGA OKRAJA

Trinajstemu otroku Franca Kotnika gozdarja iz Griž je botroval tov. Tito

Mala Marija, ki ji je botroval tov. Tito, se v naročju tov. Franca Simoniča prav dobro počuti.

(Čitajte članek na 2. str.)

S SESTANKA SEKRETARJEV OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZVEZE KOMUNISTOV V CELJU

Škodljive pojave v gospodarstvu družba ostro obsoja

Pretekli petek je bil v Celju sestanek sekretarjev osnovnih organizacij Zveze komunistov s področja celjske občine. Razpravljali so o izvajanju novih smernic v gospodarstvu, o delavskem in družbenem upravljanju ter o pripravah za občne zbore organizacij ZKS in SZDL, ki bodo v mesecu februarju in marcu. Iz te razprave, zlasti pa iz poročila sekretarja občinskega komiteja v Celju, tov. Cveta Pelka, povzemamo nekaj misli in ugotovitev, ki bodo zanimale širšo javnost, še posebej pa člane Zveze komunistov.

POVSOD DOVOLJ RAZPRAVLJANJ — PREMALO KONKRETNEGA DELA

V vseh organizacijah Zveze komunistov, v kolektivih in množičnih organizacijah so o novi smeri v gospodarstvu zelo mnogo razpravljali. Našim delovnim ljudem, posebno še komunistom je ta pot jasna in so jo povsod z veseljem sprejeli, malokje v celjskih podjetjih pa je že opaziti tako konkretno delo, ki vodi k uspehom na samih delovnih mestih. Tudi delavski sveti so o tem dosti razpravljali in se s smernicami povsod strinjajo, prepočasi pa pristopajo h konkretnim sklepom in ukrepom. V celjskih podjetjih še ni opaziti bistvenih uspehov v prizadevanju za boljšo organizacijo dela, za večjo storilnost, za znižanje materialnih stroškov, za šlednjo, zmanjševanje investicij itd. Tu se stanje ni premaknilo z mrtve točke, kljub temu, da so imele razprave edini namen — izboljšati stanje v naših podjetjih pri konkretnem delu in zalaganju, kajti le tako bomo postopoma lahko dosegli višji standard. Malo celjskih kolektivov je, ki so se doslej resno zagrizli v to. Le v Tovarni tehtnic so sklenili, da bodo dvignili storilnost za 6% in zmanjšali proizvodne stroške.

Kljub temu, da v mnogih podjetjih delavski sveti in upravni odbori iščejo možnosti, da bi delo izboljšali v duhu novih napotkov, pa ponekod še vedno vse preveč prevladuje miselnost, da bo prišlo do zboljšanja standarda samo po sebi, odnosno zato, ker je tako rekel tov. Tito in naši vodilni ljudje. Premalo je zavesti pri naših odgovornih ljudeh po tovarnah in podjetjih, da je možno izboljšati življenje le, če bomo nakazana napotila uresničevali konkretno pri samem delu, na vsakem delovnem mestu.

Komunisti po podjetjih in delavski sveti se preradi postavljajo na stališče, češ, da njihovo podjetje ne pomeni mnogo v jugoslovanskem merilu, zato za njih ni bistvene važnosti v praksi začeti izvajati novih smernic. Ker tako mislijo, so začeli kazati nazven, izven svojega podjetja, namesto da bi najprej razčistili v svojem kolektivu.

Razen tega je opaziti v nekaterih celjskih kolektivih pojave, ki celo delujejo škodljivo v nasprotno smer in postavljajo na glavo nove smernice v gospodarstvu. Vzroki takih pojavov so po navadi napačno pojmovanje delavskega upravljanja, nesocialistično gledanje, zlasti kadar gre za korist svojega podjetja. Delavski sveti in upravni odbori gledajo preveč ozko, kadar gre za korist in interese njihovega podjetja namesto, da bi gledali s širše politične perspektive. Tako pride indirektno do tega, da člani kolektiva pljujejo sami sebi v lastno skledo. Potem se pa pojavljajo celo razne kritike, češ, da nova smer ni bila pravilna, pri tem pa kritiki niti ne pomislijo, da uspehov ne more biti, če se smernice v praksi ne izvajajo, odnosno če ljudje, ki so prvi poklicani, ne zagrabijo stvari v podjetju pravilno in se za uresničitev smernic tudi dosledno bore.

V NEKATERIH PODJETJIH BOTRUJE ŠE GOSPODARSKI KRIMINAL

V nekaterih celjskih podjetjih pa kaže, da so jim nove smernice v gospodarstvu malo mar, saj nekatera med njimi neupravičeno dvigajo cene, brez pravih razlogov, druga podjetja se zopet odlikujejo po pretiranih stroških, posebno glede izdatkov za dnevnice in potne stroške, v nekaterih podjetjih pa botrujejo še razne druge nepravilnosti, nezakonitosti in celo gospodarski kriminal.

Naj navedemo nekaj takih primerov:

V tovarni perila Toper je očitno, da preveč razsipavajo z družbenim imetjem. Njihov trgovski potnik Albin Verderber je prejel lani samo za potne stroške 564.245 din. Razen tega so mu dali poseben prispevek za nošenje kovčkov v znesku 126.500 din, kar znaša povprečno 11.000 dinarjev na mesec. Ta vsota je približno enaka enomesečnemu zaslužku dveh delavk v njihovi tovarni. K temu je treba pribiti še to, da se je ta potnik vozil z avtom in je sploh vprašanje, kdo in kam mu je nosil kovčke? Razen tega je Verderber sprejel še na račun dnevnic 202.300 din ter za 384.000 din provizije. Njegovi skupni prejemki so lani znašali 1,277.216 din, ali mesečno 106.434 dinarjev.

Ti dohodki pa mu še niso zadostovali in je še pri podjetju »Avrea« iskal dopolnilni zaslužek in seveda tudi tam zaslužil okoli 125.000 dinarjev. Tako so njegovi lanskoletni prejemki presegli prejemke 5 visoko kvalificiranih delavcev.

Skoraj nič manjše dohodke pa so prejemali ostali potniki v tem podjetju. Tako je lani prejel Pelkovič 1,091.248

(Nadaljevanje na drugi strani)

Praznik celjske vojaške enote

Četrtega februarja bo minilo 12 let od takrat, ko je bila v Kalni na ozemlju Črne Trave ustanovljena Peta južnomoravska brigada, ki je kmalu po tem dobila v sestavu 23. srbske divizije naslov VII. udarne brigade.

Pot, ki jo je brigada napravila v letih narodnoosvobodilnega boja od kraja ustanovitve, pa čez vso Jugoslavijo, je bila dolga, težka in častna. Za sabo ima vrsto težkih in uspešnih bojev. Sokobanja, Knjaževac, Lukovo, prehod Morave, bitka za Beograd, boji pri Čačku, na Drini, pri Brčkem, Doboju, Bosanskem Brodu, na Uni, borbe za osvobojenje Zagreba in končno poslednja izredno težka bitka pri Sveti Nedelji v bližini Zagreba, to so slavni spomini na boje te enote.

V teh bojih je brigada uničila nad 1700 Nemcev, 700 Bolgarov, 300 ustašev in okoli 1000 četnikov. Izgube sovražnika s strani borcev te brigade povečuje še okoli 4000 ranjenih in velikanske množine zaplenjenega vojnega materiala.

Po vojni je brigada čuvala zahodne meje Slovenije, kasneje tudi severno mejo, dokler ni končno dobila v Celju svoje stalno mesto.

Tudi po vojni so zasluge te enote, ki ima tako častno tradicijo, velike. Doslej je šlo skozi to enoto na tisoče mladih državljanov, ki so se tu naučili ravnati z orožjem, braniti svojo domovino in postali zrelejši, odločnejši in predanejši sinovi domovine. V času izgradnje in obnove se prostovoljne akcije celjske vojaške enote kopičijo v desettisoče delovnih ur. Povezanost te enote z ljudstvom je bila vedno trdna, včasih pa je prišla še posebno do izraza. Celjani ne bodo pozabili požrtvovalnosti pripadnikov enote ob katastrofalni poplavi.

Ko danes v tej enoti pripravljajo slovesnosti, imajo na razpolago bogato pisane strani zgodovine, ki jih lahko s ponosom pokažejo mladim vojakom kot primer požrtvovalnosti, ljubezni do svobode in naroda.

Tudi letos je enota podpolkovnika Jožeta Ožbolta pripravila vrsto prireditev, predvsem športnih, v počastitev tega praznika. Ekipe enote se bodo prijateljsko pomerile z mnogimi športnimi društvi. V vojašnici bo tudi vojaška svečanost.

Prazniku vojaške enote v Celju se pridružujemo vsi delovni ljudje mesta in okraja z iskrenimi čestitkami!

Akad. slikar Ljubomir Lah: Vojak z avtomatsko puško (olje)

ENA NAJVAŽNEJŠIH NALOG KOMUNISTOV V PODJETJIH JE:

pomagati delavskim svetom

Na sestanku sekretarjev osnovnih organizacij Zveze komunistov s področja celjske občine, ki je bil pretekli petek, so obravnavali tudi probleme delavskega upravljanja.

V razpravi o tem vprašanju so ugotovili, da so delavski sveti na področju celjske občine dosegli zavidljiv vzpon v svojem razvoju ter so v glavnem kos nalogam, ki jih naš hiter gospodarski in družbeni razvoj postavlja pred njih.

Vendar se komunisti pri teh uspehih ne smejo uspavati, saj se še najdejo tudi kolektivi, kjer delavsko upravljanje še ni prišlo do pravega izraza. Ponekod se delavski sveti še vse preveč ukvarjajo z manj važnim stvarmi ali pa le ugotavljajo dobiček in razpravljajo kako ga bodo delili. Premalo se ponekod poglabljajo v poslovanje podjetja, kako bi znižali stroške ter povečali storilnost, malo kje pa pristopajo k analizi strukture cen njihovim proizvodom. To poslednje je važno zlasti pri trgovskih podjetjih, kjer bi se morda večkrat prodajna cena lahko le za nekaj znižala, saj so pri mnogih artiklih razponi med nabavno in prodajno ceno preveliki.

Ponekod skušajo vodilni ljudje v podjetju zmanjševati pomen delavskega upravljanja, češ, da zaradi neznanja posameznih članov delavskih svetov še niso dorasli svoji nalogi. Toda večkrat se za takšnimi opravičili ne skriva samo neznanje, temveč morda tudi kaj drugega?

Nekateri delavski sveti in organizacije ZK v podjetjih dostikrat zapadejo vplivom posameznikov in tako zagovarjajo stališča teh poedincev, ki imajo pri tem večkrat tudi osebne koristi. Ljudski odbor celjske občine ima ob takem gledanju upravnih odborov in delavskih svetov dostikrat težko stališče pri reševanju kadrovskih vprašanj, kadar hoče doseči neko kadrovsko spremembo v korist podjetja in družbe na sploh. Često prizadeti poskušajo »prepričati« delavske organe, da se jim godi krivica in da so predmet osebnih nesimpatij odgovornih tovarišev. Taka mnenja hočejo posamezniki vsiljevati celo javnosti, sebe pa proglašati za žrtve raznih osebnosti.

Tipičen primer takega gledanja je bil v tovarni perila Toper, ko je Občinski ljudski odbor v Celju sklenil zamenjati direktorja z drugim, ki je strokovno sposobnejši, poleg tega pa ima še vrsto drugih moralno-političnih in družbenih kvalifikacij, kar je dokazoval s svojim delom v času NOB in po vojni na gospodarskem področju. Toda predsednik upravnega odbora in delavskega sveta ter osnovna organizacija ZK v tem podjetju so tej zamenjavi nasprotovali, češ, da je pri njih vse v najlepšem redu in da je direktor v sedanji situaciji težko nadomestljiv. Razen tega so se sklicevali tudi na socialni problem, ki bo nastal za odhajajočega direktorja. Pri tem pa se člani delavskega sveta in osnovne organizacije ZK niso prav nič vprašali, kako je s tistimi delavkami, ki pod težkimi pogoji in prav tako z družino v nekaterih primerih zaslužijo v tej tovarni samo 6.000 dinarjev.

Da je bil občinski odbor upravičen zahtevati zamenjavo direktorja in da tu ni šlo za osebnosti, nam zgovorno kažejo dejstva, če obrnemo še drugo stran medalje, ki jih pa delavski svet in osnovna organizacija ZK zaradi premajhne budnosti in nasedanju lepim besedam nista pravočasno odkrila. (Škodljivo početje direktorja in še nekaterih, je razvidno iz članka »Škodljive pojave v gospodarstvu družba ostro obsoja« na prvi strani).

Da bi izboljšali delo delavskih svetov in učvrstili njihovo politično zavest, so navzoči na sestanku sklenili čimbolj pomagati delavskim svetom, saj je to ena najvažnejših nalog komunistov v naših delovnih kolektivih.

Stanovanjska zadruga bo letos dobila do 60,000.000 din pomoči

Na včerajšnji redni seji občinskega ljudskega odbora so med drugim razpravljali o pomoči občine stanovanjski zadrugi v Celju. Stanovanjska zadruga naj bi z cenejšimi gradnjami pomagala zasebnikom združenim v zadrugo, dalje podjetjem in ustanovam, hitreje prebroditi stanovanjsko stisko v Celju. Da pa bi zadruga mogla uspešno začeti izvajati svoj program, je bilo na seji sklenjeno, naj bi zadruga letos iz sredstev stanovanjskega sklada dobila do 60 milijonov dinarjev pomoči.

Na seji so nadalje razpravljali o razširitvi odlokov občine Celje na ostale priključene kraje celjske občine, koder ti odloki in predpisi doslej še niso bili v veljavi.

Na seji so razpravljali tudi o personalnih spremembah v nekaterih celjskih podjetjih in osvojili predloge komisije za volitve in imenovanja.

Podrobnosti s seje bomo priobčili v prihodnji številki.

KONFERENCA ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE ZA OKRAJ CELJE BO 7. FEBRUARJA V CELJU

Letna konferenca Zveze komunistov za okraj Celje bo pričela v torek, 7. februarja ob 8. uri v Narodnem domu v Celju.

Na konferenci bo poročal sekretar Okrajnega komiteja ZKS tovariš Franc Simonič o nalogah in vlogi komunistov pri nadaljnji socialistični graditvi. Po poročilu in razpravi bo konferenca sprejela potrebne zaključke. Na kraju bodo delegati izvolili še novo vodstvo v Okrajni komite ZKS v Celju.

Pogled po svetu

A. Connan Doyle je v svojih Zgodbah Napoleonovega huzarja, nekoč zelo branih, zapisal, da je spomin na veliko dobo najdragocenejši zaklad, ki ga more narod imeti. Kakor se hrani drevo s svojim odpadlim listjem, tako naj minuli slavni dnevi rode novo, cvetoče pokolenje junakov, vladarjev in modrijanov. Doyle pri tem najbrž ni mislil na male, zamudniške narode, kakršni smo mi in vrsta drugih, najbrž tudi ne na vrsto tistih narodov, ki so še pred desetletjem živeli v kolonialni odvisnosti od Angležev. Povedal pa je nedvomno preprosto resnico, ki so jo antični modrijani jedrnato izrazili s historia docet — zgodovina uči, pred pol stoletjem moderni pisatelj Maeterlinck pa je verjel, da se duhovi na spiritističen način preselijo v duševnost svojih dedičev.

Ampak vse to je težko spraviti v sklad! Zgodovina, ki se dela z nami in ki jo delamo tudi mi, je zapletena, tako da jo je težko opredeliti z zakoni, težko prodreti v svet njenih vzrokov in učinkov. Lev Tolstoj je z umetniško pronicavostjo in filozofsko ostromiselnostjo prišel do trditve, da ni več nikakega zgodovinskega zakona in nikake predstave o zgodovinskih dogodkih, če obstoji le ena svobodno človeško dejanje. Marsikdo, ki z odprtimi očmi gleda v svet, tej trditvi ne bo prikimal, čeprav bi na drugi strani soglašal z mislijo, da se svoboda brez nujnosti, to je, brez zakonov razuma, ki bi jo omejevali, v ničemer ne razlikuje od težnosti, toplote ali od sile rasti, od občutka življenja. Svoboda! Beseda vseh besed, sanja vseh sanj, pri posameznem človeku in pri največjih človeških družbah. Veliki motor zgodovine! Integral človeške volje, ki ga je težko realizirati. Postavim:

SZ bi gotovo rada čim bolje rešila svoje agrarne probleme. Od tega zavisi v svetu marsikaj. Toda obesilo se ji je na roke marsikaj po zmagovitem Oktobru. Nedavno tega je Hruščev razkril zajedalca usodnega značaja — birokratizem, ki izpodjeda produktivnost agrarne akcije v agrarni državi orjaških možnosti.

Eden bi Angliji rad olajšal položaj na Srednjem vzhodu, kajti po vojni je Anglija v Aziji izgubila že celo vrsto kolonij: Indijo, Burmo, Indonezijo, Ceylon, Pakistan, trenutno pa se pogaja tudi z Abdulom Rahmanom, ki zastopa Malajo, kjer že 10 let plamti upor Čin Penga. Britanska skupnost narodov je nova oblika britanskega imperija, ki je le sled zarje tistega sonca, ki v albionskem imperiju nekoč ni nikoli zašlo. Sedmi sestanek med šefoma ZDA in Velike Britanije, ki se te dni vrši, naj bi Amerikance prepričal, naj vendar ne hodijo v britanski zelnik, naj razumejo njihovo ciprsko politiko, bagdadski pakt, angleško potrebo po svobodnejši trgovini s Kitajsko in seveda večjo zaupljivost v atomskih zadevah, ki prizadevajo Angliji prevelike stroške. Toda vprašanje je, ali bo ta družinski sestanek poravnal nesoglasja tako, da bosta oba partnerja enako popustila. Churchillova oporoka, da je angleško-ameriško soglasje največja zadeva na svetu, pomeni za Angleže umikanje s položajev, ki so jih stoletja držali. Hočeš, nočeš!

In Francija? Francoska unija ni tako realna in prožna kakor Commonwealth in zato Francozi izgubljajo bitke brez tolažilnih nagrad. Tako v Alžiru, kjer domuje en milijon Francozov, ki imajo 50 odstotkov vse alžirske plodne zemlje, medtem ko se mora 8 in pol milijona Alžircev zadovoljiti z ostalo polovico, armada 200.000 mož ne more ukrotiti 10.000 gverilcev. V Južnem Vietnamu je Dinh Diem z referendumom vrgel cesarja Bao Daja in s tem podrl vse mostove do Francoske Unije, kateri zdaj dokaj nesramno diktira pogoje, ker se zanaša na amerikansko potuho. Da bi v spopadu z Arabsko ligo vendarle nekaj odnesla, predlaga Francija novo tripartitno pogodbo o Srednjem vzhodu med ZDA, Veliko Britanijo in Francijo, pogodbo, ki naj bi preprečila širjenje sovjetskega vpliva na Srednjem vzhodu. In končno: V Franciji, klasični deželi svobodnjaštva, se je skotil fašistični zmaj. Zaredil se je v mlakah nezadovoljstva, maleontentsva, ki je vselej pri roki — povsod. Redi ga francoski rasizem (ta je sploh doma v Galiji in so ga izvozili tudi v Nemčijo!), antisemitizem in seveda bolj za »zakonito« priborjene pravice v Afriki. Poujade snuje črno internacionalo in imponira malomeščanu, ki bi rad komandiral, gnjavil in celo — obešal. Nastop poujadizma je nekam zakonit, zadaj bodo morale nastopiti — po zakonitostih zgodovine — sile, ki mu bodo zmanjšale apetit in skrajšale jezik. Politična histerija je huda reč. Treba jo je vzeti pravi čas v roke.

Italija? Podoba je, da nima prav nič svoje volje. Mika jo trgovina z Vzhodom, toda s Kitajsko se je stvar pokazila, ker Italija zaradi ameriškega varuštva ne more priznati nove Kitajske. Tudi v aktivni nevtralizem ne more, ne more priznati peterih Nehrujevih načel o koeksistenci, ki da so v Aziji le magna carta komunistov.

Medtem ko bi Sudan in Libija rada živela izven obeh blokov, terja Južna Koreja od ZDA atomsko orožje, da bi bila enako oborožena kot Severna Koreja. Na treh občutljivih točkah je planet razdeljen po načelu fifty . fifty — v Nemčiji, Koreji in Indokini, s puško ob nogi, a vendar si želi vse človeštvo vzdušje zaupanja. To je govoril pred kratkim Eisenhower, Bulganin pa ZDA ponuja kar prijateljski pakt. Volja je tu, želja in beseda, dejanje pa zaostaja.

Dolg in trodovraten je boj za osvoboditev človeštva.

T. O.

Predsednik ZDA Eisenhower

Škodljive pojave v gospodarstvu družba ostro obsoja

(Nadaljevanje s prve strani)

dinarjev, Ivo Jurčevič 1,002.349 dinarjev ter Stevo Bajin 872.709 dinarjev. Tudi ti so prejemali razen tega še nagrade za nošenje kovčkov v znesku od 8.000 do 13.000 dinarjev.

Polne stroške so obračunavali kar pavšalno, in sicer 35 dinarjev po kilometru. Nihče pa ni preverjal, če so ti stroški realni, saj so jih obračunavali brez verodostojnih dokumentov o izvršenih potovanjih. Za vsa ta potovanja potniki niso obračunavali stroškov na podlagi potnega naloga in računa ter nikjer ni razvidno, kdaj so potovanje začeli in kdaj končali. Tudi za ostale potne stroške (vozne karte, bencin itd) ni nobenih temeljnic.

Pri tem pa je najbolj zanimivo to, da kljub tako visokim potnim stroškom ni nikjer viden učinek njihovih potovanj, saj je bilo ob koncu leta v tej tovarni na zalogi za 120 milijonov gotovih izdelkov, skoraj petkrat več kot med letom.

Pri teh dohodkih je oškodovana tudi družba, saj od njih niso odvajali dohodnine in prometnega davka, kar predstavlja glavno davka in drugih družbenih obveznosti.

Razen tako visokih stroškov za potnike so uporabili za reklamo tovarne 1.854.000 dinarjev, za reprezentančne stroške, darila in pogostitve pa 704.991 din. Tako so nabavili naenkrat kar 20 litrov žganja za reprezentanco, za vrsto reprezentančnih stroškov pa sploh ni razvidno, kdo in zakaj je denar sprejel, odnosno zakaj je bil denar izplačan.

Razen tega so potovali tudi direktor, šef komerciale in računovodja. Direktor je lani prejel za 82.550 din dnevnic, potnih stroškov pa za 63.687 dinarjev. Komercialni vodja je sprejel na račun dnevnic 69.600 din ter na račun potnih stroškov 20.368 dinarjev, računovodja pa na račun dnevnic 59.200 dinarjev, za polne stroške pa 52.230 dinarjev.

Vsemu temu škodljivemu početju je pripisali še to, da je bil direktor podjetja Požun nedavno obsojen na 4 mesece zapora zaradi avtomobilskega karambola v zelo vinjenem stanju (stopnja alkohola 1,95) ter na povračilo škode v znesku 174.000 dinarjev.

Kaj k vsemu temu početju pravi delavski svet, ki vsega tega ni videl in je še do skoraj tudi direktorja zagovarjal?!

Popolnoma razumljivo, pravilno in pravično je, da bo občinski odbor zahteval izredno sejo delavskega sveta in tudi povrnitev družbenega denarja.

V tovarni Žična je bila po nalogu direktorja Kosa izstavljena fiktivna (izmišljena) faktura nekemu podjetju za 6 m³ lesa, medtem ko je dejansko Žična izdobavila le 3 m³ lesa. Pri tem je zanimivo to, da se je pri odkrivanju tega znašlo v nepriliki nekaj lesnih prekupčevalcev, s katerimi je bil direktor v povezavi in je prav gotovo imel od tega tudi materialno korist. Ta direktor je tudi vnovčeval v beograjskih trgovinah bariran ček za nakup vozne karte v znesku 145.000 din (?!) za gotovino ter z njo vršil nedovoljene nakupe, ki ne morejo bremeniti materialne stroške podjetja, temveč le njega osebno.

Razumljivo je, da tako škodljivo početje vodilnega uslužbenca tega podjetja zahteva najdoslednejši pregled vsega poslovanja. Organom delavskega upravljanja pa nalaga večjo budnost in tak način dela, ki bo omogočil dosledno kontrolo nad poslovanjem podjetja.

V trgovini »Železninar« sta poslovodja Sinkovič in komercialni uslužbenec Gregorn izvrševala razne kupčije v imenu podjetja, dočim sta si dobiček teh kupčij prilastila sama. V tem sta šla tako daleč, da sta celo v trgovini poleg ostalega blaga prodajala še svoje. Škodljivca sta že pod ključem, preiskava pa bo pokazala, kako daleč je šlo njihovo »podjetno trgovanje.«

Vsi ti škodljivi pojavi prav gotovo ne gredo v prid novih smernic v gospodarstvu, temveč močno izpodkopavajo prizadevanja in napore naših delovnih ljudi, ki se trudijo, da bi sebi zgradili boljše življenje. Zato take škodljive pojave vsa družba najostrejše obsoja.

Trinajstemu otroku gozdarja Franca Kotnika iz Griž je botroval tov. Tito

Zastopnik maršala Tita tov. Simonič (z malo Marijo v naročju) v krogu Kotnikove družine

V soboto, 28. januarja so prebivalci Griž v Savinjski dolini doživeli izreden dogodek. V prostorih matičnega urada v Grižah so na svečan način vpisali v matično knjigo ime Marije Kotnik, 13. otroka gozdnega delavca *Franca* in *Marije Kotnik*, kateremu je botroval predsednik republike Josip Broz Tito.

Šolski otroci iz Griž, znane partizanske vasi, so zastopnika tov. Tita, zveznega ljudskega poslanca tov. *Franca Simoniča* ob prihodu v vas obsipali s cvetjem in ga pozdravili. Razen Kotnikove družine se je k tej svečanosti zbralo tudi dosti drugih vaščanov, ki so ponosni na ta redek dogodek. Še posebej pa je ponosna številna Kotnikova družina, saj si šteje v izredno čast, da je najmlajši Mariji boter tov. Tito.

Ko je tov. Simonič zaželel vsej družini, posebno pa še mali Mariji veliko uspehov, zadovoljstva in sreče v življenju, se je ves ganjen zahvalil za izkazano čast oče, ki je dejal, da bo posvetil vso skrb vzgoji svojih otrok v napredne in poštene državljane.

Mati in oče, ki je bil tudi v partizanih, sta še zelo čvrsta. Iz njihovih vedrih obrazov bi jima nihče ne prisodil, da sta roditelja tako velike družine. Vsi otroci so dobro vzgojeni in preskrbljeni. Najstarejša hčerka pa je že poročena.

Zastopnik tovariša Tita tov. *Simonič* je ob tej priliki izročil mali Mariji darilo maršala Tita, predsednik žalske občine tov. Ivan Rančigaj pa ji je prinesel darilo žalske občine.

Po svečanosti so domačini priredili Kotnikovi družini, zastopniku maršala Tita in ostalim gostom zakusko, kjer so se v prijetnem razpoloženju še dalj časa razgovarjali.

Tudi v Šoštanju bodo volili organe SOCIALNEGA ZAVAROVANJA

Pred dnevi so se v dvorani sindikalnega doma v Šoštanju zbrali na razširjeni plenum poleg članov tudi predsedniki sindikalnih podružnic šoštanjske občine. Sestanek je vodil predsednik občinskega sindikalnega sveta tov. Lojze Cepuš, kot gostje pa so se ga udeležili med drugimi tudi predsednik občinskega odbora SZDL tov. Jože Marolt ter direktorja celjskega in šoštanjskega zavoda za socialno zavarovanje tov. Milan Loštrk in Bojan Volk.

Na sestanku so najprej govorili o volitvah za skupščino šoštanjskega zavoda za socialno zavarovanje. Te volitve bodo 13. februarja ter je že tako skrajni čas, da se sindikalne podružnice in kolektivi pričnejo pripravljati na izvedbo. Določiti je namreč treba potrebno število kandidatov in volilne okoliše. V onih kolektivih, ki štejejo nad 390 članov, bodo volili člane nove skupščine njihovi delavski sveti, kjer je manj zaposlenih pa več delavskih svetov skupaj. Večji kolektivi bodo volili tudi po več članov, tako rudnik Velenje in Gradis Šoštanj po pet, Tovarna usnja enega, itd. Bodoča skupščina šoštanjskega zavoda bo štela 28 članov, ki bodo izvoljeni iz vrst zavarovancev šoštanjske in mozirske občine.

Pri volitvah bodo imele kar največ dela sindikalne podružnice. Te bodo morale skrbeti, da bodo prišli v novo skupščino ljudje, ki so že sedaj vredni zaupanja, da bodo pri svojem delu v upravljanju socialnega zavarovanja aktivni. Navsezadnje ne bodo upravljali z majhnimi sredstvi ter bodo morali reševati tudi vrsto perečih vprašanj.

V drugi točki dnevnega reda so prisotni razpravljali o nujni potrebi vzgoje članstva. Ugotovljeno je, da izobraževanje še vedno ni takšno kot bi bilo želeti. Ljudska univerza v Šoštanju sicer skuša razširiti obzorje in znanje prebivalcev, vendar je odziv na predavanja izredno slab. Zadnjemu predavanju v Šoštanju je v pretežni večini prisostvovala mladina, starejših je bilo navzočih le kakšnih 10, kar za Šoštanj nikakor ni pohvalno. Da bi se stanje na področju izobraževanja izboljšalo, namerava občinski sindikalni svet prirejati v Velenju, Šoštanju in Šmartnem ob Paki posebne seminarje. Na njih naj bi obravnavali predmete kot so politična ekonomija, gospodarstvo, delavsko upravljanje in drugo.

V razpravi o samem delu sindikalnih podružnic so ugotovili, da nekatere prav dobro delajo. To so predvsem podružnice pri šoštanjskem Gradisu, rudniku Velenje, Tovarni usnja Šoštanj, Šmartnem ob Paki in drugod. Nekaj pa je seveda tudi takšnih, ki se z dobrim delom nikakor ne morejo pohvaliti. Tako na primer obrtni delavci v Šoštanju še niso imeli niti občnega zbora, kar je vsekakor vredno vse graje. Na območju šoštanjskega sindikalnega sveta je trenutno 32 sindikalnih podružnic, ki imajo preko 6.000 članov.

V družbeno upravljanje v Celju je vključeno premalo delavcev

KADROVSKIM VPRAŠANJEM BO TREBA POSVEČATI VEČJO POZORNOST

Na sestanku sekretarjev Zveze komunistov v Celju, ki je bil pretekli petek, so ugotovili, da na področju celjske občine sodeluje v organih oblasti in v družbenem upravljanju okoli 230 ljudi. Od teh je le 70 komunistov, čeprav je na področju celjske občine okoli 1500 članov Zveze komunistov. Tudi delavcev je v teh organih odločno premalo. Od 50 odbornikov občinskega ljudskega odbora je komaj 10 delavcev, v številnih svetih pa le 13 delavcev, in sicer v svetu za gospodarstvo 1 delavec, v svetu za šolstvo 1, v svetu za delo 6, v svetu za komunalo 1, v svetu za splošno upravo 2, v svetu za stanovanjske zadeve 1, v svetu za socialno skrbstvo 1 ter v svetu za varstvo matere in otroka 2 delavca. V ostalih svetih ni nobenega delavca. S tem ni rečeno, da so zaradi tega ti organi slabi ali da slabo delajo, vendar, če govorimo o oblasti delavskega razreda, je samo po sebi umevno, da bi v teh organih družbenega upravljanja moralo biti zastopanih več delavcev.

Tudi v nekaterih delavskih svetih je premalo delavcev in tako delavski sveti ne morejo odigrati tiste vloge, ki bi jo sicer, če bi bili sestavljeni pretežno iz vrst delavcev. Analiza je pokazala, da so v mnogih delavskih svetih samo mojstri, razni inženirji in strokovnjaki, delavci so pa v manjšini.

Ob teh številkah bi se morali komunisti resno zamislili ter stvari izboljšali, saj je njihova najvažnejša naloga po podjetjih skrb za vzgojo in izobrazbo delavcev, da bodo sposobni za funkcije delavskega upravljanja. Čeprav je to ena konkretnih nalog, komunisti v podjetjih so doslej napravili premalo za vzgojo kadrov.

Če ne bodo po podjetjih resno pristopili k rešitvi tega vprašanja, bomo drugo leto ugotavljali iste napake in nepravilnosti, češ da je »linija« bila napačna, v bistvu pa je le od vsakega delavca, njegove zavesti in prizadevnosti odvisen uspeh.

V naših podjetjih primanjkuje novega strokovnega kadra, predvsem nižjega in dosikral sloje nekatera podjetja pred problemom, ko gredo starejši v pokoj, koga postaviti na njihovo mesto. Čujejo se kritike, da v mladih ljudeh ni revolucionarnosti, malokdo pa prizna, da so odgovorni ljudje po podjetjih in komunisti premalo storili za vzgojo ljudi, ki bi strokovno in politično odgovarjali za razna mesta v podjetju. Nekatera podjetja tudi niso bila dovolj dosledna pri štipendiranju. Podjetja so pri tem največ gledala na strokovno plat, premalo pa na to, da je štipendist tudi napreden in socialistično vzgojen. Nikakor se ne bi smeli dogodili več primeri, da podjetje štipendira človeka, ki mu je današnja stvarnost »španska vas«, saj naša družba zahteva le socializmu predane ljudi.

V nekaterih podjetjih imajo sredstva za vse mogoče, le za vzgojo kadrov jih nimajo, čeprav so sredstva v ta namen najbolj rentabilno naložena.

Vzgoja kadrov iz vrst dobrih in predanih delavcev, ki bodo sposobni prevzeti odgovorna mesta v delavskem svetu in upravnem odboru, kakor tudi druga odgovorna mesta v podjetju, je najvažnejša naloga komunistov, ki se jo bodo morali resno lotili, če hočemo, da bodo naša podjetja dosegla tiste uspehe, ki jih naš družbeni razvoj terja od njih.

TOVARNA EMAJLIRANE POSODE CELJE

SPREJME TAKOJ

finančnega kontrolorja

(pogoji: popolna srednja šola, praksa v knjigovodstvu)

strojnega tehnika

(pogoji: srednja tehnična šola, praksa v konstrukciji ali v obratu

ter stanovanje v Celju ali v bližnji okolici Celja)

Plača po tarifnem pravilniku.

Gradbeni material

Cement, apno, strešno opeko, zidno opeko, strešno lepenko, azbestcementne valovite plošče, kanalizacijske cevi, dimnovodne cevi, fazonske komade, trstiko, betonske cevi vseh dimenzij, gašeno apno, vse vrste sanitarnih naprav in drugi material kupite v vsaki količini po ugodnih cenah pri:

„Kurivo“ Celje

Marborska cesta 9, telefon št. 22-43

ZAHTEVAJTE PONUDBE

Spomini na bojni pohod Sedme udarne brigade

RAZGOVOR Z BIVŠIM NAČELNIKOM BRIGADE INŽ. MILOVANOVIČEM IN KAPETANOM MILENKOVIČEM

V desetih letih po osvoboditvi so se »veterani« sedme brigade — predhodnice sedanje vojaške enote v Celju, porazšli. Ostala sta še samo dva: inž. Milovanović, sedaj inženir pri Stavbeniku, ki je bil med vojno dolgo časa načelnik te brigade in kapetan Milenković, ki je kot aktivni oficir še edini pripadnik v enoti, ki je nasledila slavno sedmo brigado.

Prosili smo oba tovariša, da sta nam povedala nekaj spominov na bojni pohod te brigade. Puštimo ju pripovedovati:

BOLGARSKI TEROR JE POVZROČIL USTANOVITEV BRIGADE

Kapetan Milenković, predvojni delavec, je bil kot mlad prostovoljec zajet

Drugi južnomoravski odred

ob kapitulaciji stare Jugoslavije. Nemcem je srečno pobegnil, toda na domačem terenu v pokrajini Črna Trava je bil spet zajet od Bolgarov. Leta 1943 je ušel tudi tem in se vključil v drugi južnomoravski odred. Bil je v diverzantski skupini.

Konec 1943. leta so Bolgari, kot sateliti fašistične Nemčije, povečali teror nad prebivalstvom v predelih, ki so bili pod njihovo okupacijo. Rezultat tega terorja je bil, da so ljudje množično odhajali v partizane. Odredi na tem terenu so rasli, posledica tega pa je bila ustanovitev pete južnomoravske brigade, ki je nekaj časa vodila bitke predvsem okoli Knjaževca, Negotina in Zaječarja.

MINERJI BREZ EKSPLOZIVA...

Kapetan Milenković je bil tudi v brigadi diverzant. Najprej kot borec, pozneje pa so mu na osnovi zaslug in predanosti zaupali vedno odgovornejše položaje.

Med izredno uspele akcije svoje diverzantske skupine prišteva rušenje mosta na progi med Zaječarjem in Negotinom. Nemške enote so to progo močno uporabljale za prevoz vojaštva in vojnega materiala. Diverzanti v brigadi pa niso imeli tehničnih sredstev, da bi most razstrelili. K sreči je ta most držal čez širok jarek, ki je bil ravno takrat suh. Nosilce iz lesa so obložili z dračjem in mostno konstrukcijo zažgali. Okupator do konca vojne ni mogel več uporabljati te proge.

Med izredno težke boje brigade spada bitka na Belem potoku v bližini Zaječarja. V 2-urni bitki je padlo nad 600 Bolgarov. Kapetan Milenković je bil takrat komandir čete in je zamenjal padlega mitraljezca. Bolgari so ravno na njegovem odseku hoteli prebiti obroč. Prepričan je, da jih je sam pobil najmanj petdeset. Cev mitraljeza je bila tako razgreta, da so naposled kroglje padale nekaj metrov pred njim na tla.

SEDMA BRIGADA JE PRVA STOPILA V STIK Z RDEČO ARMADO

Inž. Milovanović, ki je prišel v brigado za načelnika štaba v avgustu l. 1944, pripoveduje o nadaljnjih bitkah brigade na njeni dolgi poti.

Med zelo značajne dogodke prišteva srečanje z Rdečo armado, ko so konjeniki iz brigade pred napadom na Beograd prvi stopili v stik s sovjetsko vojsko. Brigada je uspešno sodelovala pri osvobajanju našega glavnega mesta, potem pa je okrepljena z beograjskimi prostovoljci krenila na jugozahod. Težke boje je imela pri forsiranju Drine, pri Čačku, Gračanici, Doboju in Brčkem. V teh bojih je brigada na svoji poti izgubila največ ljudi in po pravici imenuje Bosno za grobnico borcev sedme brigade.

Izredno težki boji so bili tudi pri prehodu Une, pri Bosanskem brodu, dalje pri osvobajanju Zagreba in pri Sveti Nedelji, ki je bila hkrati tudi zadnja bitka brigade pred kapitulacijo Nemčije.

Brigada je nato nadaljevala svoj pohod na Trst, nekaj časa se je zadržala v Ajdovščini, kjer se je izredno razmahnila povezanost z osvobojenimi Slovenci izpod italijanskega terorja. Končno je odšla brigada v Slovensko Bistrico, kjer je imela nalogo čuvati severno mejo. Leta 1946 je še enkrat peljala pot borce sedme udarne brigade na zahodno mejo, kjer so vojni hujskači rožljali z orožjem s premiki Andersovih Poljakov.

Končno se je brigada usidrala v Celju kot redna vojaška enota v celjski garniziji.

ZGOVOREN ALBUM INŽENIRJA MILOVANOVIČA

Pred sabo imam album bivšega načelnika sedme udarne bridage. Malokatera partizanska enota ima toliko ohranjenega zgodovinskega materiala.

Zanimiva je slika iz krajev, kjer je bila brigada ustanovlejna. Na sliki je štab brigade, med njimi dva člana angleške vojaške misije. Bivanje teh dveh Angležev je imelo koristne posledice. Brigada je bila v začetku zelo podpirana s strani zahodnih zaveznikov, prisotnost teh dveh Angležev pa je imela tudi politično vrednost. Ljudje v pokrajini Črne Trave so bili dolgo časa navezani na četniško gibanje. Povezanost partizanov z Angleži je četniško gibanje precej omajala.

Slike zgovorno govorijo tudi o izredno močnem političnem in kulturnem delu te brigade. Na vsej poti je brigada prirejala prireditve in mitinge, včasih tudi pod najtežjimi okolnostmi sredi srditih bojev.

Kot epizoda v tem pogledu služi znamenito nogometno srečanje med Angleži in moštvom brigade v Ajdovščini. Angleži so zbrali moštvo med vsemi enotami po Italiji, medtem ko je moštvo brigade opustilo vsako sposojanje nogometašev. Rezultat je bil približno tak, kot lansko jesen v Ljubljani med B moštvi Jugoslavije in Nemčije.

Oba pripadnika sedme udarne brigade sta pripovedovala še mnogo drugih dogodkov iz bojev od ustanovitve brigade

V VII. udarni brigadi je bilo mnogo mladih borcev

do osvoboditve, marsičesa pa se po desetih letih ne moreta več podrobneje spominjati. Vsekakor je brigada svojo patriotsko dolžnost častno izvršila na vsej dolgi poti od Črne Trave ob bolgarski meji do severne meje Slovenije.

Celjski gasilci so lani rešili milijardne vrednosti

V Gasilskem domu je bil preteklo soboto redni letni občni zbor Gasilskega društva v Celju. Poleg celjskih gasilcev in zastopnikov sosednjih gasilskih društev so bili navzoči tudi zastopniki JLA, RK, Reševalne postaje, zastopniki Okrajne in občinske zveze ter dimnikarji.

Člani štabov VII. udarne brigade na položaju pri forsiranju Drine leta 1944 (Inž. Milovanović z z iztegnjeno roko)

Udeležba je bila kar lepa. Po pozdravnem govoru so sledila poročila predsednika, poveljnika, gospodarja, tajnika, blagajnika in raznih referentov. Zanimivo je bilo zlasti poročilo poveljnika, tovariša Toneta Špesa, iz katerega posnemamo nekaj važnih ugotovitev.

V l. 1955 je bilo na območju celjske občine 41 požarov, od tega v samem Celju 31. Celjski gasilci so sodelovali tudi v reševalni akciji v rudniku Zabukovca ter pri utopljencih v Savinji. Škoda na pogorelih objektih znaša v Celju 5 milij. 628.000 din, obvarovanega pa je bilo s pomočjo gasilske organizacije za 1 milijardo 2 milijona in 250 tisoč din. Tudi v okolici je bilo nekaj požarov. Celotna škoda, v kateri so naši gasilci sodelovali znaša preko 17 milijonov, obvarovanega pa je bilo v znesku 1 milijarde, 748 milijonov, 850 tisoč dinarjev.

Poveljnik Gasilskega društva tovariš Špes je v svojem referatu med drugim dejal: »Naša najbolj boleča rana je celjsko vodovodno omrežje s hidranti, ki ne služijo svojemu namenu. Podjetje, ki ima na skrbi vzdrževanje hidrantov in opozorilnih tablic, se noče zavedati odgovornosti in ne upošteva predpisov ter ni niti na naše prošnje, niti na dopise občine do danes ničesar ukrenilo. Hidranti so zasuti, manjkajo opozorilne tablice, zaliti so z asfaltom in je tako najmanj 30% neuporabnih. Prosili smo podjetje Vodovod, da nam vriše v dostavljeni načrt vodovodno mrežo s hidranti, vendar nismo uspeli. Po vseh drugih mestih je v tem pogledu red — le zakaj ga v Celju ne moremo doseči!«

Poročilo sanitarnega referenta je vsebovalo pripombe glede skrajno neprimernih prostorov, v katerih živijo celjski poklicni gasilci. Ti zatohli, nezračni in vlažni prostori zdaleč ne ustrezajo predpisom sanitarne in delovne inšpekcije, še manj pa pogojem delovnega človeka. 12 gasilcev živi dnevno v teh prostorih in nič čudnega ni, da so v zadnjem času začeli redoma obolevati in računamo lahko, da bodo ti požrtvovalni ljudje v kratkem času padli na ramena socialnemu zavarovanju, če jih bomo še dolgo pustili živeti v teh katakombah.

Seminar za člane in vodilne uslužbence

Okrajni komite ZKS v Celju bo v letošnjem letu organiziral 5 dnevne seminarje za sekretarje osnovnih organizacij Zveze komunistov, za vodilne ljudi v delavskem in družbenem upravljanju, za vodilne uslužbence v podjetjih ter za vodilne ljudi v množičnih organizacijah. Na seminarju bodo predavali izkušeni predavatelji o najaktualnejših temah, ki bodo slušateljem v veliko pomoč pri praktičnem delu.

Seminar bo začel že februarja v Dobrni.

UPRAVA PODJETJA »CELEASAD« sprejme administrativno moč z obvladanjem strojepisa in stenografije za posle tajništva in personalno službo. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe poslati na upravo podjetja.

Obrtništvo v Celju še vedno pri tleh

O tem, da obrtništvo že vsa leta po vojni ne more več dospevati za potrebami Celja, smo pisali že nešteto-krat. Zanimivo je, da vselej, kadar gre za te probleme, govorimo tudi o tem, da je obrtništvo v našem mestu treba postaviti na noge, da je treba to in ono ukreniti, toda doslej so ti sklepi bili večinoma le polovično, ali pa sploh niso bili izvedni.

Vzroki za to, da je bilo obrtništvo vselej znova potisnjeno na stran, so bili v večini primerih objektivnega značaja. Tako je šel deloma po vodi sklep, da se bo del dohodkov iz obrtništva vračal v to panogo gospodarstva za povečanje zmogljivosti. za ustanavljanje novih obrtnih obratov itd.

Nujno je torej potrebno, da v Celju v tem pogledu pridemo na zelno vejo. Nekatere obrtniške stroke so spričo konjunkturnega položaja postale nedostopne drobnim potrošnikom, zlasti tiste obrtniške veje, ki delajo usluge gradbeništvu. Nekateri obrtni obrati imajo nadalje neurejene tehnične pogoje, kar podražuje storitve, so pa tudi obrtniške zvrsti, ki so v Celju nujno potrebne, pa jih še do sedaj ni bilo mogoče ustanoviti.

V lanskem letu je število v obrtništvu zaposlenih oseb v socialističnem sektorju nekoliko zraslo, precej pa je padlo v privatnem sektorju. Vzroke temu je treba iskati tudi v tem, da mlad obrtniški kader zaradi neurejenosti socialnega zavarovanja še vedno raje išče službe v industriji, kjer so ti pogoji urejeni. Zanimivo je tudi to, da privatni mojstri, kljub določilom, da smejo imeti delavnice pet ljudi, držijo povprečno največ tri pomočnike, čeprav so mnogokje pogoji za večje število zaposlenih ugodni.

Tudi davčna obremenitev sem in tja vpliva na upadanje zasebne obrti. Vzemimo na primer dvig predpisa dohodnine ob skoraj nespremenjenem številu zasebnih delavnic v zadnjih letih. V letu 1952 je znašal predpis dohodnine v Celju 13,300.000 din, v letu 1953 že 37,500.000 din, v letu 1954 56.000.000 din, v lanskem letu pa je bilo predpisanih akontacij in povšalnih dohodkov za 37,000.000 din. Te številke kažejo, da so predpisane davčne obveznosti neprestano naraščale. Poleg tega obrtniki nikoli niso mogli vedeti, koliko bo družba v enem letu zahtevala od njih. Posledice tega so jasne: Večje cene storitvam, nezainteresiranost za strokovni dvig, omejevanje storilnosti za golo doseganje življenjskega minimuma, odpuščanje delovne sile, odpor proti vzgoji vajencev, slabe možnosti za izboljšanje osnovnih sredstev itd.

Vse te neurejenosti končno vedno obodostotno izkoriščene. Svet za gospodarstvo pri celjski občini je pregledal stanje teh obrtnih delavnic in ugotovil, čuti potrošnik v visokih cenah, slabi kvaliteti storitev in uslug.

Da bi pomagali stiski, ki jo je povzročilo pomanjkanje obrtnih kapacitet v našem mestu, so bile ustanovljene v Celju nove obrtne delavnice socialističnega sektorja kot mizarska delavnica »Oprema«, podjetje »Delavske pekarne«, krojaška delavnica »Kroj« in podjetje »Aurea«.

Popolnoma nova delavnica je edino »Aurea«, medtem ko so druge nastale iz privatnih delavnic. Razlika je edino v tem, da so te delavnice socialističnega sektorja povečale število zaposlenih.

Problem v delavnicah socialističnega sektorja je tudi v tem, da imajo večinoma zelo neprimerne delovne prostore, dostikrat tudi obratna sredstva privatne lastnine. Vse to podražuje cene njihovim storitvim, tako da niso kos odvzemati privatni konkurenci večja naročila, ki bi prisilila manjše zasebne delavnice, da bi izvrševale usluge tudi potrošnikom na drobno. V mnogih delavnicah zasebnega lastništva potrošnik sploh ne pride na vrsto, ker je obrtnik zaposlen na večjih obrtnih delih.

V Celju ima nadalje industrija svoje obrtne delavnice, ki dostikrat niso stoda bi nekatere od teh delavnic lahko osamosvojili, poleg tega pa sprostili neizkoriščene kapacitete tudi navzven. Prvi uspeh te akcije za pridobivanje novih obrtnih kapacitet naj bi uvedli pri podjetju »Beton«. To podjetje ima delavnice za 10 različnih obrtnih strok s približno 150 zaposlenimi. Te delavnice naj bi postale poseben, režijsko ločen obrat, razdeljen po posameznih strokah. V teh delavnicah bi sprejemali tudi naročila izven podjetja, poleg tega pa bi bile kapacitete izkoriščene tudi vse leto, saj doslej zaradi sezonskega značaja podjetja »Beton« niso bile vselej.

Za potrebe Celja je treba nujno ustanoviti še več delavnic. Nujno bi bila potrebna servisna delavnica »Pralnica in likalnica«, dalje servisna avtodelavnica z garažami, kjer bi popravljali manjše okvare, zamenjavali avtomobilske dele, nudili vse tovrstne usluge, kar je ob vedno večjem cestnem prometu nujno potrebno. Nadalje je treba izpopolniti kapacitete strojne finomehanike in končno tudi popravljalnico in previjalnico elektromotorjev.

Največje težave pri ustanavljanju teh novih podjetij bodo gotovo predstavljali delovni prostori. Avtoservisna služba bi na primer bila lahko kaj hitro upostavljena, če bi bili na razpolago prostori s primernimi garažami. Podjetje »Avtoobnova« nudi na razpolago osnovna sredstva, ker se z drobnimi uslugami ne bo več ukvarjalo.

Znatna zboljšava, predvsem v pogledu znižanja cen storitev bo nastopila tudi po predvideni ustanovitvi knjigovodskih centrov za nekatere sorodne obrtne stroke socialističnega sektorja.

Na koncu še to, da bo treba v letošnjem letu predvideti v proračunu čim več sredstev za ustanavljanje novih socialističnih obratov in z instrumenti družbenega plana na splošno bolje stimulirati obrt, industrija pa naj bi dala primerne strokovnjake za vodstvo teh obrtnih delavnic.

OKRAJNA OBRTNA ZBORNICA CELJE
obvešča svoje članstvo, da tudi letos prireja tradicionalni
OBRTNIŠKI PLES
dne 18. februarja 1956
v Narodnem domu v Celju
IGRA PLESNI ORKESTER »RONNY«
Vstopnina 150 din — Vstopnice je rezervirati v času od 1. do 10. februarja 1956 v pisarni Zbornice.
Vljudno vabljeni!

Potrebna je živa vez med krajevnimi odbori SZDL in zadrugami

Pred dnevi so se sestali predsedniki krajevnih odborov in odborov SZDL z upravniki kmetijskih zadrug žalske občine, da bi proučili razna gospodarska vprašanja in sprejeli določene sklepe. Direktor Hmeljarskega inštituta tov. Karel Kač je govoril o splošni gospodarski problematiki in med drugim naglasil:

Dvig kmetijske proizvodnje je v veliki meri odvisen od upravnih odborov KZ in njihovih pospeševalnih odsekov. Pri deiltvi svojih dohodkov naj zadruga pridobiva in podpira one napredne kmete, ki se poslužujejo vseh agrotehničnih ukrepov za zboljšanje kmetijstva. Sredstva, ki jih na svojem območju ustvarja zadruga, naj ne služijo za nakup zemljišč in stavb, marveč za izboljšanje zemljišč, napravo silosov, gnojišč itd. Tudi na vasi je treba gojiti socialistične odnose. Traktorji in drugi stroji bi v rokah premožnejših kmetov ostali neizkoriščeni. Zadružni park naj bo na razpolago vsem članom zadruge skozi vse leto — tako bo naš kmet bolj navezan na svojo zadrugo. Na občne zbore KZ se bo treba dobro pripraviti in dobro razmisliti, kako bi najbolj smotrno uporabili sredstva, ki jih ustvarja kmetijstvo. Pri teh sredstvih bo treba misliti na kredite za investicije.

Predsednik žalske občine in ljudski poslanec tov. Ivan Rančigaj je na tem sestanku poudaril, kako potrebna je živa vez med krajevnimi odbori, SZDL in zadrugami in analiziral vrsto problemov, ki jih bo treba rešiti za napredek kmetijstva pri nas. Predsednik občinskega odbora SZDL tov. Kovač je naglasil potrebo, da se temeljito pripravimo na občne zbore Socialistične zveze. Kmetijske zadruge naj zboljšajo svoje gospodarstvo in naj si s štipendijami vzgajajo šolane ljudi, da bodo pozneje lahko prevzeli upravniška mesta.

Žalska občina ima težave z ureditvijo komunalnih naprav, predvsem pri popravilu občinskih cest. Zato je v razpravi na tem sestanku padel predlog, naj bi kmetijske zadruge priskočile na pomoč z 10 odstotnim prispevkom od svojega dobička za komunalne zadeve. Občinski odbor namerava namestiti večje število cestarjev na gozdnih cestah, ki jih bodo oskrbovali skozi vse leto. Pogozdovanje naj bi opravile zadruge in v ta namen pritegnile šolsko mladino, ki bi jo za trud tudi primerno nagradile.

Na sestanku so govorili še o gradbeni dejavnosti v žalski občini, o razdeljevanju socialnih podpor (ki naj bodo večje in pravičneje razdeljene) ter o skorajšnji ustanovitvi potrošniških svetov pri trgovinah, mesnicah in pekarnah.

K. F.

Računovodstvo - zadnji jez proti gospodarskemu kriminalu

III.

Ne bomo navajali primerov, ko računovodja kazensko odgovarja, ker se je na ta ali oni način v podjetju okoristil (n. pr. kaznivo dejanje poneverbe, goljufije itd.). Omejili se bomo zgolj na nekaj primerov, ko zadenejo računovodjo kazenske posledice, ne da bi se količkaj okoristil. Če zasledujemo kazenske procese, so sorazmerno redki primeri, da bi se računovodja namenoma okoristil s kaznivim dejanjem v podjetju. So sicer tudi taki primeri, vendar so glede na veliko število računovodskega kadra sorazmerno zelo redki. To je dokaz, da je naš računovodski kader v veliki večini pošten in da resno in požrtvovalno opravlja svoje posle.

Navedimo nekaj vsakdanjih primerov:

Poslovodja ima na pr. ob 3-mesečni inventuri višek. Knjigovodkinji svetuje naj popravi inventurni popis, tako da bo višek izginil, češ, saj drugič bo pa primanjkljaj in se bo to izravnalo. — Če bi knjigovodkinja to storila, bi zagrešila kaznivo dejanje nevestnega dela v službi (čl. 317 K. z.) in ponareditve uradnih listin (319 K. z.).

Ob 3-mesečni inventuri je računovodja odkril primanjkljaj v trgovini. Brezpogojno mora napraviti vse, kar je mogoče, da podjetje pride do kritja nastale škode. Če nastalega primanjkljaja ne bi v knjigovodstvu pravilno prikazal in obremenil krivca, bi zagrešil kaznivo dejanje nevestnega dela v službi po čl. 317 K. z. Zgoraj pa je bilo tudi povedano, da zavisi od konkretnega primera, ali bi odgovarjal tudi kazensko zaradi nevestnega dela v službi, če zadeve ne bi prijavil pristojnim državnim organom, četudi bi krivca pravilno obremenil.

Pred nekaj dnevi je bil v Slovenskem poročevalcu lepo prikazan eden najbolj rafiniranih načinov okoriščanja poslovodij. Ob 3-mesečni inventuri se je pokazal v poslovalnici primanjkljaj. Tedaj se »spomni« poslovodja, da je »pozabil« na dolžnike. Če primanjkljaja ne bi bilo, bi brez skrbi iztržek od dolžnikov dal v žep. Poslovodja bi na ta način lepo izigral najbolj vestnega računovodjo. — Računovodja bi moral pred *ugotovitvijo zalog* blaga zahtevati od poslovodje seznam dolžnikov. Če bi jih predložil poslovodja kljub takemu pozivu šele naknadno, ko bi se že pojavil primanjkljaj, bi moral računovodja posumiti v poštenost poslovodje. Če bi se računovodja postavil na stališče, češ, naj delajo kakor hočejo, bi ga nedvomno zadel čl. 317 K. z.

Ob letni bilanci se pokaže v poslovanju zguba. Računovodji je stvar neprijetna, češ, kaj bo rekel kolektiv odn. člani in izkaže fingirane dolžnike, nepravilne zaloge, da tako prikaže dobiček. Bilanca prikaže napačno stanje. Gre za hudo kaznivo dejanje napačne sestave bilance. Računovodja bi s tem zagrešil kaznivo dejanje ponareditve uradnih listin po čl. 319 in eventualno še zlorabe uradnega položaja v smislu čl. 314 K. z.

Še naprej bi lahko navajali take primere. Že iz teh je razvidno, da ima računovodja veliko odgovornost, *tudi če ne gre za okoriščavanje*. Zato je tudi zakonodajalec dal take pravice računovodji, da neizprosno uveljavlja zakonitost. Vsakdo, ki razume važne naloge računovodje, mu bo pri njegovem delu, izvrševanju velikih dolžnosti in odgovornosti, nudil polno oporo. Čimbolj bomo dvignili strokovni nivo naših računovodij in čim večjo moralno oporo jim bomo dajali pri izvrševanju njihovega odgovornega dela, tem močnejši bo — *zadnji jez proti gospodarskemu kriminalu.*

Dr. P. P.

Olepševalno in turistično društvo eno najdelavnejših društev v Celju

Na seji širšega odbora Olepševalnega in turističnega društva Celje so te dni najaktivnejši člani pregledali napore in sadove svojega dela v preteklem letu. Predsednik Jenko je v kratkih obrisih podal zgoščen pregled tega dela, ki se ni odražalo samo v lokalni ureditvi mesta, temveč tudi v gibčni turistični dejavnosti okrajnega značaja. Poleg neštetih manjših, lokalnih olepšav, so v preteklem letu posvetili mnogo truda in pozornosti restavriranju Starega gradu in pogumno začeli tudi z gradnjo grajske restavracije. Za vsa gradbena dela so doslej potrošili okrog 2 milijona din, dokončna ureditev pa bo stala približno 8 milijonov. Ta nizka vsota za tako veliko delo, gotovo dokazuje, da znajo celjski »olepševalci« varčno in smotrno gospodariti. V načrtu je bilo, da bi restavracija začela poslovati že s 1. majem letošnjega leta, vendar izgleda, da se bo delo nekoliko zavleklo, toda vrtni prostor bo v tem času že služil svojemu namenu.

Propagandni odbor je na tej seji predložil tudi program dela za leto 1956, ki je sicer dobro sestavljen in zajema širok delokrog, vendar so ga odborniki v nekaterih točkah še dopolnili.

V prav živahni razpravi so člani in odborniki Olepševalnega in turističnega društva Celje govorili še o mnogih pomanjkljivostih, ki v Celju že dolgo časa »v oči bodejo«. Grd madež, ki kazi središče našega lepega mesta, je brezdvoma znani »Dachau« ob Savinji. Skrajni čas bi že bil, da se vojaške naprave s tega mesta prenesejo na okolico. Tudi pogled na sušenje vojaškega perila ob tem sprehajalnem centru ni najlepši. Komisija za estetsko podobo mesta Celja bi k temu tudi lahko dala besedo!

Največji madež v Celju pa je gotovo stara grofija z muzejem. Ustanova, ki čuva v svojih prostorih takšne zgodovinske dragocenosti pač ne zasluži, da se njen problem adaptacije že toliko let brezuspešno vlači iz seje na sejo. Če v svojem delovnem programu dajemo prvenstvo restavriranju Celjskega gradu, je gotovo prav tolike, če ne večje važnosti tudi restavriranje celjskega muzeja. Idejni projekt je baje že gotov, baje obstoja dalje časa tudi že gradbeni odbor za restavriranje muzeja. Olepševalno društvo je sklenilo, da bo takoj stopilo v stik s tem odborom in z mestno občino, tako, da bi v letošnji spomladi lahko že začeli z delom v posameznih etapah. Da od tega sklepa ne bomo smeli več odstopiti, terja še dejstvo, da je leta 1958 predviden kongres arheologov v Celju, in do tega časa pač mora Celje izbrisati ta kulturni madež in pokazati tujcem že renoviran muzej.

Prav tako kot obnovitev stare grofije se vlečejo v nedogled tudi priprave za gradnjo ljudskega kopališča. Razne spremembe in variante (umetno jezero) samo zadržujejo akcijo za ureditev ljudskega kopališča v Celju. Tudi o tem vprašanju so obširno govorili na seji širšega odbora Olepševalnega društva in sklenili priporočiti celjski občini, da zagotovi potrebna sredstva, da tudi te naloge letos ne bomo opustili. Sprejet je bil sklep, da se v prihodnjih dneh sestanejo člani Olepševalnega društva in plavalni klub z odborom za regulacijo Savinje glede dokončne lokacije. S tem v zvezi so člani Olepševalnega društva tudi predlagali, da je treba opozoriti Okrajni ljudski odbor in sanitarne organe, naj rudnik Zabukovca in Usnjarna Šoštanj čimprej uredita svoje čistilne naprave, da bo naša Savinja spet čista kot nekoč.

Te plodne seje Olepševalnega in turističnega društva Celja sta se kot zastopnika Turistične zveze Slovenije udeležila tudi tovariša Šubic in Matajc iz Ljubljane. Tov. Šubic je pohvalil dobro izbran program dela za letošnje leto in pohvalil nesebično delo nekaterih članov, ki že od leta 1921 uspešno delajo v Olepševalnem in turističnem društvu. Kot priznanje za nesebično in uspešno delo je Turistična zveza Slovenije podelila Celjanom zlate, srebrne in bronaste značke z diplomami. *Zlate značke* so prejeli: *Pelikan Jože, Rihtaršič Lojze in Vudler Zoran. Srebrne: Jenko Rado, prof. Orožen Janko, dr. Strmšek Pavel, prof. Orel Tine, Godnik Viktor in Zorko Slavko. Z bronasto značko pa sta bila odlikovana tovariša Holobar Stojan in Pibrovec Rudolf.*

PRVA SEJA KRAJEVNEGA ODBORA ŠALEK PRI VELENJU

Pred kratkim je imel Krajevni odbor Šalek pri Velenju svojo prvo sejo. Po proučitvi pristojnosti, ki spadajo v njegov delokrog, so razpravljali še o imenovanju gradbenega odbora za gradnjo nove osnovne šole v Paki, popravilu krajevnih cest in o situaciji, ki je nastala ob zadnjem znižanju cen goveji živini.

Odbor je tudi izrazil željo, da bi na Okrajnem ljudskem odboru Celje, zaradi povečanja njegovega teritorija, bilo potrebno povečati število uradnih ur oziroma uradnih dnevov, ker v sedaj določenem času stranke ne morejo opraviti vseh opravkov. B. F.

KOTIČEK za naše žene

KAKO SPOZNAŠ SVEŽE MESO NA TRGU

Praktična in dobra gospodinja se prav dobro spozna na posamezne vrste in kose mesa. Pri mesu, ki ga kupujemo v mesnicah, se sicer ni treba bati, da bi kupili meso kake doklane, bolne ali celo poginule živali, ker je tu vestna in stroga veterinarska kontrola. Bolj pazljive pa moramo biti pri nakupu mesa na trgu.

Če meso že razpada, spoznamo predvsem po tem, da je popustila otrplost mišic, ki nastopi brž ko žival pogine. Sveže ribe spoznamo po čistih očeh, rdečih škrgah in trdnem mesu. Četudi so škrge rdeče, spoznamo ribo, da je stara, če ima motne oči in če ostane vdolbina v mesu, kamor pritisnemo s prstom.

Perutnino je najbolje kupovati živo. Po samem držanju perutnine spoznamo, ali je zdrava ali ne. Perje mora biti gladko, ne našopirjeno, oči vesele in prozorne, kljun zaprt, greben živordeč, kretnje hitre in živahne. Pri zaklani perutnini pazimo predvsem na rane. Zareza mora biti polna krvi. Če so robovi bledi in niso polni krvi, je bila žival doklana. Koža mora biti napeta in čista, brez modrih lis, meso trdo, kljun rumen. Če torej kupiš mrtvo kokoš, poglej, ali se kraji rezne rane stikajo ali ne, kajti pri poginulih živalih ljudje navadno šele po smrti živali napravijo rano, kakor da so jo zaklali, kraji pa se ne stikajo.

Mlado in staro perutnino pa ločiš takole: mlada kokoš ima lepo rožo in dolge kremplje, mlada gos ima bledorumen kljun in ostre kremlje. Mladi golobje imajo nehak kljun. Mlade jerebice jekleno sive noge. Mladi fazani imajo mehke kremplje in zelo koničasto perje na krilih, pri starem fazanu je perje obrabljeno.

Pri kupovanju divjačine je treba vedeti, da na primer storost zajca določimo po koži med uhlji. Če uhlje raztegnemo, se pri mladem zajcu koža pretrga. Močno prestreljeno zajčje meso ni tečno in se naglo kvari.

Sveža govedina mora biti lepo rdeča, z belimi, mastnimi sloji. Prav tako je tudi sveža teletina svetlorožnata, nikdar sivkasta. Tudi svinjsko meso mora biti lepo rdeče.

Če kupujemo prekajeno gnjat, prebodemo s koničasto šibo meso do kosti. Če je meso pokvarjeno, se les takoj navzame duha.

DROBNI NASVETI

Staro in obrabljeno knjigo osvežimo, če jo zdrgnemo s svežimi kruhovimi drobtinami. Mastne madeže v knjigah odpravimo, če jih polikamo s pomočjo pivnika — za večje madeže pa napravimo kašo iz žgane magnezije in bencina, jo nanesemo za nekaj ur na madež in nato otresemo.

—

Lasje ne bodo prezgodaj osiveli, če jih večkrat umivamo z mlačno vodo, pomešano z vinskim kisom. (2 dela vode in 1 del kisa).

Prhljaj odpravimo s kalijevim karbonatom (20 g raztopimo v 1 liter vode). Prhljaj pa odpravlja tudi lipov čaj.

Izpadanje las preprečimo, če si glavo redno umivamo z močnim kamilčnim čajem.

—

Ledene rože na oknih vam onemogočajo pogled na prosto in steklo poka, če se na njem nakopiči debelejša plast ledu. Če umijemo zaledenelo okno z vodo, v kateri smo razstopili kuhinjsko sol, bo v nekaj minutah čisto, potem pa nadrgnemo šipo še z glicerinom. Ne delaj pa tega s toplo vodo, da ti šipe ne popokajo.

Zopet nekaj praktičnega in okusnega za pisarno. Poglejmo, če imamo v omari obleko, ki smo se je že naveličale in nam je celo premajhna. Sparajmo jo, pobarvajmo v črno ali kakšno drugo temno barvo in zašijmo takšno jopo, kot jo vidimo na sliki. Lahko je tudi krajša v pasu. To nosimo čez kakršno koli obleko s kratkimi rokavi — najlepše je, če je progasta ali karirasta.

KUPON

križanke Trgovskega podjetja »Volna«

Naša DRUŽINA in mladina

Starši - soodločujoči reformatorji našega šolstva

Delo v šolah je pred počitnicami bilo že več kot nervozno. Priprave za Dedka Mraza in ocenjevanje otrok — vse hkrati. Kdo bi zameril otroku, če se že dolgo pred praznikom nanj veseli in o njem večkrat misli.

Tega tudi v bodoče ne bomo mogli preprečiti. Toda v bodoče spremenimo šolski koledar. Zakaj?

Pred koncem polletja učitelj ali profesor z učenci obravnavano snov skupno ponovi in tudi oceni. Sigurno je tako skupno ponavljanje precejšen napor za dijaka. Le-ta terja od njega, da se ves skoncentrira.

Prepričan sem, da so take ure za učenca najbolj dragocene.

Poleg tega je prvo polletje odločno prekratko. V njem sta še dva dneva za prvo konferenco in prosti dnevi za 29. november.

Po mojem bi moralo biti prvo polletje večje od drugega, saj vemo, da se otrok v jesenskem in zimskem času veliko lažje vsede za knjigo, kot spomladi. Le to dobro vedo vsi tisti, ki že nekaj časa poučujejo. Uspehi so slabši že aprila in maja. Lepota narave terja svoje in še prej privabi otroka.

Tudi mnogi starši tu niso zadovoljni z novim šolskim koledarjem. Le-ta pa naj bo tak, da bo pozitiven prispevek za uspeh učencev. Na vsak način bi veljalo prestaviti počitnice zopet v drugo polovico januarja.

Toda stavki niso glavni namen pisanja. Pojdimo zopet v oživele učilnice. Učenci so se kljub vsemu pošteno oddahnili. Če bo v njih dovolj volje in zdrave zavesti, bodo lepo nadaljevali s prekinjenim delom tja do junija.

Njihovo delo bo resno, predvsem na nižji stopnji šolanja, ako bodo resni in dovolj zavzeti tudi starši. Nešteto primerov za dober uspeh je tesno sodelovanje staršev z učitelji.

Nazadnjaško naziranje o šoli se vse bolj razblinja. Starši so spoznali, da nova šola hoče vsakega otroka vzgojiti in izobraziti tako, da bo delaven in plemenit član naše družbe.

So še starši, ki jim je še danes otrokovo delo v šoli deveta briga. Strežejo le lastnim užitkom: da je trebuh poln in da jim otrok čim več pomaga. Kakšna bodi otrokova bodočnost, se ne sprašujejo.

Poglejmo, kaj o takih starših menijo učenci. Zopet anketa! Toda z njo marsikaj pametnega, a kar je še huje, marsikaj resničnega izveš!

Takole piše slab, nezadosten, prvošolec v gimnaziji: »Ne učim se rad. Bolj me veseli žoga in kino. Starši me navadno ne vprašajo kaj delam v šoli. Jezni so le takrat, ko prinesem enke.« Menite, da je dijak zakrivil slab uspeh? Kaj še! Saj je šele dvanajstleten, nesamostojen, nedozorel. Doma nima opore, pomoči in kontrole!

Drugošolka, nezadostna, odgovarja takole: »Včasih si zaželim, da bi bila boljša. Mislim pa si: moj oče nima nobenih šol in le dobro zasluži in živi. Največkrat me zmotijo prijateljice. Z njimi odidem, da se igramo do trde noči. Mama skrbi zame in me lepo oblači. Včasih me zjutraj vpraša, če znam. Jaz pa se ji hitro zmuznem...« Kje je redno dnevno delo mladega dekleta? Kje sploh je tisti zdrav dnevni red, o katerem so že toliko pisali?!

Ne bo preveč, če trdim, da so taki starši tako brezbrižni, kot je brezbrižna tista žival, ki požre lastne mladiče. Zakaj? Zato, ker prav nič ne skrbijo za otrokovo prihodnost, za njegovo življenje. Nič ne pomislijo, da prehitro mine brezskrbna mladost!

Največja dediščina otroku je neprenehna briga zanj, za njegovo delo v šoli in doma! Toda to je vendar hkrati tudi najsvetejša dolžnost staršev.

Kako vse drugače zveni takle odgovor prav dobrega dijaka: »Starši so me več kot leto vsak dan spraševali in pregledovali domače vaje. Vedno znova so mi dopovedovali, zakaj se moram učiti. Vem, da se ne učim niti zanje, niti za učitelja. Danes jim ni več treba stalno kontrolirati mojega dela.« Dijak je v tretji gimnaziji.

Res je, da so za relativno še vedno nezadovoljiv uspeh na nižjih gimnazijah mnogi objektivni vzroki. Celodnevni pouk, preobremenjenost profesorskega kadra, pomanjkanje učil, prostorov itd.

Res pa je tudi, da se uspeh iz leta v leto zboljšuje, čeprav gre le za nekaj odstotkov. Drži, da se tudi starši vedno bolj zanimajo za delo otrok v šoli.

Med glavne objektivne vzroke za uspeh v šoli sodi še vedno pomanjkljivo sodelovanje staršev s šolo. Ravno v reformi bi morali posvetiti vso skrb sodelovanju doma s šolo in misliti na najprimernejše oblike, ki jih je že sedaj dosti.

Le potem bomo ob stoodstotnem sodelovanju staršev zadovoljni, saj bodo zadovoljni tudi naši otroci — naša nada. V. Š.

Nagradna križanka Trgovskega podjetja »Volna« Celje

Kot smo napovedali, objavljamo danes prvo nagradno križanko, ki jih v zabavo in reklamne svrhe prispevajo razna podjetja.

Današnji nagradni križanki botruje trgovsko podjetje »Volna« v Celju, ki je za pet izžrebanih reševalcev pripravilo tele nagrade:

1. moško srajco,
2. žensko kombinežo,
3. ženske nylon nogavice,
4. moške dokolenke,
5. moško kravato.

Križanka je lahka. Rešitev pošljite na uredništvo lista do 7. februarja (Celjani jih lahko oddajo osebno do 12. ure). Žrebanje bo izvršeno v prisotnosti predstavnika podjetja »Volna«, čitalca našega lista in uredništva.

VODORAVNO: 1. in 66. reklamni napis velikega trgovskega podjetja, ki je prispevalo nagrade; 18. odličen, zelo dober; 19. hrupno; 20. lopov, ničvrednež, ropar; 21. transport blaga skozi puščavo; 22. osebni zaimek; 23. le-ta lok (rusko); 24. oprema tehničnega svinčnika (mnogo takih); 25. kratke, toda močne lesene palice; 26. darilo; 27. last lve; 28. hrvatsko moško ime; 29. del imena južnokorejskega predsednika; 30. enota pisarniškega papirja; 32. lepilec lističev, na katerih se označi vsebina zvezka ali knjige; 35. delci snovi; 37. kratica rajonske postaje; 39. izdelovalec delov vprežnega vozila; 40. cerkveni predstavnik pravoslavne vere; 42. žuželka; 44. obdobje, vek (pregibno v sklonih); 46. arabsko pristanišče; 47. katastrofa ladje; 49. kratica predstavniškega organa ljudske oblasti; 50. prislov časa in medmet (dve besedi); 52. kratica za atletski klub; 53. prireditve, s kakršnimi je celjsko trgovsko podjetje že večkrat razvedrilo Celjane; 56. oblika glagola osedati; 58. prilivate kis, fonetično ljubljanskega narečja; 59. sorodnika; 60. mizarsko orodje; 61. oblika decimalnih števil; 62. podjetje za izdelavo mlečnih izdelkov, z označbo začetnice ljudske republike; 63. bivši, a še živeči svetovni prvak v šahu; 64. razmestil, opredelil; 65. kovinski (prve kovine v zgodovini).

NAVPIČNO: 1. snopi las; 2. omami, tudi ovije; 3. se zahoče (ženski spol v dvojini); 4. zlito v enem; 5. Baltiška pokrajina; 6. ta ko ali tako, vseeno; 7. kazalni zaimek (pregibno); 8. števnik; 9. iskalec najbolj radioaktivne prvine; 10. vrsta zelenjave; 11. kljub temu (hrvatsko); 12. naložene stvari; 13. Evropska država; 14. svita, vzhaja sonce; 15. hrvatski kazalni zaimek; 16. oblika pomožnega glagola; 17. zapreka; 21. lovec na kite; 22. kotali; 24. nevaren zemeljski plin; 26. na svojem domu; 28. gradbeni material za zidanje; 30. slučajno, skoraj neverjetno; 31. čez neko masivnost, oblika je okrajšana (opis v normah); 33. časovna vprašalnica (slovnično ne uporabljamo take oblike, je pa v rabi); 34. želite z voljo; 36. kazalni zaimek; 38. propadel; 40. posekane; 41. enote pisarniškega papirja; 43. povečanja po številu ali velikosti; 45. brez Eve (nemško fonetično); 47. sestavljati pesmi (brez zadnje črke); 48. stalno število v matematiki; 49. sezona našega nacionalnega nogometa (slovenski nogomet označimo le z začetnicami); 51. odvrnitev od nečesa; 53. italijanskemu nogometnemu vratarju, ki je spoznal v Torinu jugoslovanske nogometaše; 54. domače vprežne živali, dosti takih; 55. pričakoval (hrvatsko); 57 dva različna samoglasnika; 58. okrajšava naziva neke obrtniške delavnice; 61. vrsta pesnitve v hrvatski sklanjatvi; 62. velelnik glagola »mreti«; 64. kratica naše vodilne politične stranke; 65. medmet.

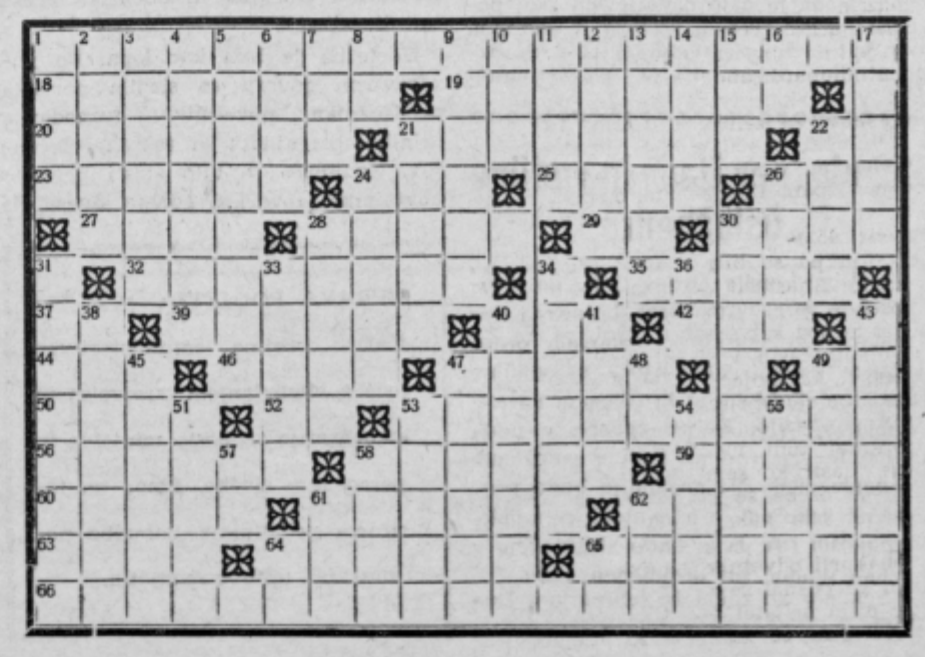

Dr. Pavel Strmšek

Prešernjana v Celju

Da bi bil Prešeren kdaj v Celju, tega ne moremo izpričati. Je pa prav verjetno, da je bil, čeprav je potoval v Gradec in na Dunaj naravnost z Gorenjskega najbrž preko Koroške. Po sporočilu sestre Lenke je bil Prešeren trikrat na Polzeli pri svojem starem stricu župniku Muhovcu. Najprej naj bi bil z materjo, drugič in tretjič pa sam med letoma 1817 in 1820, kakor to domneva šolski upravitelj v Žalcu Rajko Vrečar. Iz Polzele se je stric Anton Muhovc preselil kot župnik v Štebenj na Koroško.

Možno je seveda, da je bil Prešeren v Celju na poti v Rogaško Slatino, kjer bi bil obiskal hkrati svojega prijatelja dr. Chrobata iz Ljubljane in se srečal s Stankom Vrazom, ki je bil tudi prav takrat v Slatini (pr. članek Luzije Pesjakove v LZ, str. 680 sl.). Res je, da bi bilo naključje, če bi se v Rogaški Slatini srečali trije sodobniki, ki jim je usoda že pisala bližnji konec: dr. Chrobat je umrl 1848 leta, Prešeren 1849, Stanko Vraz pa 1851.

Ko že ne moremo ugotoviti, da bi bil imel Prešeren sicer kake zveze s Celjem, pa je tem zanimivejše, da so bili v Celju istočasno zbrani prav važni deli njegove literarne zapuščine.

Tako je našel preko Dunaja in Ljubljane pot v Celje cenzurno — tiskarniški rokopis Poezij; le-ta je ostal po natisku Poezij v Blasnikovi lasti; pozneje ga je dobila hči Amalija, poročena Poklukar. Od Poklukarjevih ga je kupil Martin Perc, zbiratelj antikvitet in muzealij v Celju. Ta ga je l. 1946 prodal Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani. (Kidrič, Prešernov album, str. 318).

Kakor je znano je prišel drugi del literarne ostaline po njegovi smrti v Bleiweisove roke. Ko pa je Bleiweis v LMS leta 1875 objavil članek o Prešernovi literarni zapuščini, je zahtevala kot pravni dedič vso zapuščino njegova hči Ernestina na Dunaju. Šele advokatska grožnja s tožbo ji je končno vsaj delno pripomogla do te ostaline. Ko je Ernestina zapuščino sprejela, je poklonila odvetniku dr. Pogačniku v plačilo za njegov trud prvi list, rokopis Pesmi od zidanja cerkve na Šmarni gori. Dr. Razlag v Brežicah se je za to ostalino tako zanimal, da mu jo je Ernestina poslala v Brežice in jo dobila nazaj šele na Levstikovo pobudo, naj jo zahteva od dr. Razlaga. Ko jo je spet prejela, jo je dala na razpolago Levstiku, da oskrbi novo izdajo Poezij. Po Levstikovi smrti je tudi ta del Prešernove ostaline prišel, in sicer preko Gorice oziroma Novega mseta, zopet v Ljubljano. Pri Bleiweisu pa je ostalo še vseeno 9 (8) kosov. Te si je izposodil od dr. Karla Bleiweisa-Trsteniškega leta 1908 urednik Bleiweisovega zbornika dr. Josip Tominšek, ravnatelj gimnazije v Mariboru; in ta zapuščina je ostala pri dr. Tominšku tudi pozneje; ko pa je bilo njegovo stanovanje v Mariboru bombardirano, je del te ostaline prišel v mariborski muzej, del pa ob Tominškovi preselitvi v Celje; tu je dr. Tominšek izročil ta del Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani (Alfonz Gspan, Usoda Literarne zapuščine dr. Fr. Prešerna, Nova obzorja 1953, str. 452).

V Celju pa so bile tudi Prešernove Tri shelje Anastasia Selenza. O teh mi je posebej spregovoriti, saj bo skoraj dvajset let, od kar sem jih odkril in jih v negotovih časih, v svesti si svoje odgovornosti, kar boječe čuval in varoval.

Leta 1935 sem prišel kot profesor na celjsko gimnazijo. Kakor povsod sem se zanimal tudi tu za domačo preteklost, zlasti ko sem poznal razmere in mnoge osebe še iz svojih dijaških let. Videl sem kako vlogo je imel v naši narodni in gospodarski politiki l. 1908 umrli odvetnik dr. Ivan Dečko, ki sem ga poznal še kot dijaka, saj je imel z njim prijateljske stike tudi moj oče. Ko sem se zanimal za njegovo ostalino, sem zvedel, da jo je nekaj še v Uredništvu celjske Nove dobe. Izposodil sem si te akte in dobil nekaj kaligrafskih prepisov iz časopisov, nekaj sodnih aktov, nekaj konceptov za predavanja, nekaj beležk s svinčnikom, vse neurejeno, brez korespondence ali kakih drugih arhivalij. Bila je podoba, da je že nekdo izbral vse, kar bi bilo za historiografijo zanimivega. Nepričakovano pa sem odkril med nepomembnimi

papirji Prešernov rokopis. Tri shelje z naslednjim Ernestininim potrdilom: »Vorstehendes Gedicht ist meines Vaters Dr. Fr. Preširens eigene Handschrift. Marburg, 8. 8. 1878. Ernestine Preširnova.«

Ni bilo dvoma, da je rokopis res Prešernov, saj je to dokazovala že njegova značilna pisava, tudi ko bi Ernestininega potrdila ne bilo. Rokopis je bil še neznan in neopažen tudi pri dotedanjih pregledovalcih Dečkove ostaline. Naslednjih skoraj dvajset let je dokazalo, da ga ni tudi nihče pogrešil. Sam sem se seveda smatral za najditelja tega rokopisa, nikdar pa ne za lastnika; ravnal sem, kakor bi moral ravnati vsak najditelj v takem primeru. Najprej sem ga nesel k celjskemu fotografu Pelikanu, ki mi je napravil, vesel celjskega odkritja, brezplačno posnetka obeh strani rokopisa. Nato sem obvestil o najdbi oba takrat na njem zlasti zainteresirana prešernoslovca: očetovsko mi naklonjenega ravnatelja ljubljanske univerzitetne knjižnice dr. J. Šlebingerja in rojaka vseučiliškega profesorja dr. F. Kidriča ter obema poslal fotografijo rokopisa; le-ta je še sedaj v arhivu NUK (Kidrič, Prešernov album, str. 135). Seveda je bila nadaljnja moja skrb, odkriti provenienco rokopisa; preštudiral sem vso dostopno mi prešernološko literaturo in brskal po vseh možnih korespondencah, da bi našel kako sled. Med Dečkovo ostalino ni bilo ničesar zaslediti. Napisal sem študijo o Prešernovih treh željah. Poslal sem svoj sestavek dr. Kidriču, ki ga je bil prav vesel in me opozoril na marsikaj, česar nisem niti vedel, niti mogel vedeti daleč od arhivov in potrebnih knjižnic. Dr. Kidrič je sicer opozoril n. pr. Fr. Kotnika na moje odkritje, vendar pa mi pustil veselje nadaljnjega odkrivanja in me ni niti enkrat niti kdaj pozneje vprašal, od kod mi rokopis, kajti dovolj mu je bilo, da je rokopis odkrit in dobro spravljen. Sam sem o tem rokopisu poročal v LZ 1937, str. 181 sl. Že takrat sem izrekel misel in s tem je soglašal tudi dr. Kidrič, da je pisala modro signaturo št. 5 Ernestina ali kdorkoli na Dunaju v njenem imenu kmalu po prevzemu očetove ostaline, saj je poročala številka 5 na tem rokopisu že pravo zmešnjavo, ko še ni bil znan drug rokopis iste pesmi, ki ga je hranil in prinesel iz Maribora v Celje dr. Tominšek (SR 1951, str. 28 in NO 1953, str. 452.).

(Konec prihodnjič)

Na Prešernov dan

Poljé gorenjsko z jézerom, gozdovi
pod mirno zelenečimi bregovi...
Tam pod vrhovi skalnatih planin
rodil se je te zemlje slavni sin.

Zapústil zgodaj streho je domačo,
za upom šel — za goljufivo kačo
in vrnil se je — v glavi učenost,
srce pa mu je stiskala bridkost.

V njem silna čustva, misli so kipele,
izpod peresa so mu pesmi vrele,
prelepe pesmi žlahtnega srca,
visoke pesmi smelega duha.

Prisluhnil je ob zvokih strun njegovih
slovenski človek, še tlačan v okovih,
spet dvignil je povešeno glavó
in zarjo mu zazrlo je oko.

Že davno mrtev »dohtar« je nesrečni,
njegovi verzi pa so živi, večni,
so ljudstva našega bogata last,
ob njih nam vedro klije nova rast.

Prešernu slava! To je klic mladine,
sinov, hčerá svobodne domovine.
V življenje srečno bomo našli pot,
Prešernu zvesti vselej in povsod.

F. R.

LEPA VIDA

(Ob premieri, 28. januarja 1956)

Z Lepo Vido je celjsko gledališče nekoliko zasukalo krmilo svojega repertoarja. Celjska dramaturgija se je zavedala, da je ta smer tvegano dejanje, in je gradila na režiserja Hienga, ki se je izkazal že nekajkrat kot izredno tenkočuten interpret dramaturško kočljivih, zapletenih tekstov. Napovedi v tem smislu, da bo Lepa Vida doživela dramaturško resurekcijo, se najbrže ne bode uresničile — toda o tem ni lepo in prav, če pišem, kajti bil sem med manjšino, ki je bila zoper to uprizoritev. Najintimnejša izpoved, kakor je imenoval Lepo Vido Cankar sam, se mi zdi še vdeno taka, da ne bo nastopila zmagovite poti čez odre sveta, ki si iščejo oziroma, ki si morajo iskati publiko tam nekje sredi množice ljudi s »kolovoza«, sredi življenja v nižinah, ki, žal, ne sprejema vere v plemenitejše, večje, spoznanja polno življenje. Ta »dokaz iz zavesti« za eksistenco drugega, boljšega življenja je tisto, zaradi česar je Cankar imenoval Lepo Vido knjigo samega čistega idealizma. Prav zaradi tega je morda umetniški izraz, slog tega dela tak, ker je delo tako daleč od naturalizma. S to obliko je Lepa Vida dobila svojo vzvišeno, simbolično moč. Če se doslej ni uveljavila na odru, ni rečeno, da ni umetnina, saj je vsaka skrivnost umetnika v tem, kako snov preustvarja z obliko, kakor je rekel že Schiller, veliki idealist.

Vendar je režiser Hieng dosegel z uprizoritvijo, kolikor se največ da doseči. To je tretja uprizoritev, ki sem jo videl, več primerjav nimam.

Poslednje in glavno pri vsaki osebnosti, a kaj šele pri umteniški osebnosti je neka vera, iz katere poteka izpoved v besedi in dejanju. Kar je v človeku čistega in vzvišanega, ni mogoče uničiti in je za vselej dragocenost. Andrej Hieng je Cankarjev credo upodobil zvesto, ne da bi gledal levo in desno, ne da bi se spogledoval z akcidentalnimi stvarmi. Šlo mu je za bistvo in to je predstavil skoro dovršeno. V tem je umetniška vrednost predstave, likovni dosežek, uglašenost ansamblske igre na Cankarjev tekst, na katerega je Cankar toliko dal. Pred nami je režiser z igralci pretočil bisere, ki jih je dvignil umetnik iz globin svoje duše. Kakor mavrica na temnem večernem nebu se pne ta eterično spletena pesem hrepenenja, izpoved enega samega človeka, a vendar vera premnogih ljudi, hen kai pan, kakor bi rekli stari Grki. Ta beg pred svetom ni nekaj snovno novega, vendar je naše, specifično slovensko. Tudi George in Hofmannsthal sta v tistem času po fin de siècle klesala svoje umetniške tvorbe na stalni tema, na hrepenenje, svetobolje, utrujenost, umiranje in dolgočasje, na zasanjano resignacijo, na nežno in otožno trpnost, tem temam so tudi mnogi drugi pesniki izvabljali najlepše zvoke svoje poezije. Ne moreš se ubraniti ob koncu Lepe Vide, da bi se ne spomnil Hauptmannovega monologa, v katerem pravi: Der Tod ist die mildeste Form des Lebens, der ewigen Liebe Meisterstück, ko mati pokriža umrlega Poljanca z besedo: »Najlepšo pot je šel!« Toda muzikalični učinek naše besede je zvočnejši, povednejši, globlji, manj filozofski, bolj ljudski.

To zvočnost in povednost Cankarjeve besede je režiser s predstavo dvignil in nam jo približal.

Seve, težko je z dramatskimi osnovami Lepe Vide, čeprav je življenjski konflikt te dramatske poeme še tako realen. Kajti to življenje ni tisto resnično življenje, ki besni tam zunaj, ali ki se plazi tam po kolovozu, po nižinah, nič ni tu brutalne, silovite resničnosti. In vendarle ne moremo reči, da bi kljub »samemu čistemu idealizmu« iz te poezije ne držala nobena pot v življenje. Prav tista, ki iz življenja pripelje do take poezije! In Cankarjeva pot je držala mimo satire v to samosvojo idilo in elegijo hrepenenja.

Težko je na kratko ocenjevati posamezne inkarnacije Cankarjevih simbolov, zavitih v prelestno vezenino besed, v prosojni pajčolan, ki se ovija okrog njih. Z vsem, kar povedo, se mi zde kakor brušene posode iz najplemenitejših snovi, v katere iz višine pesnikovih sanj prši slap blestečih zvočnih teles, ki zvene, odmevajo in se poigravajo kakor sončni žarek na kristalu, zlatu in karneolu. Kakor da bi bilo nekaj narcisovskega v tem mojstrskem poigravanju z jezikom, v tej »veliki maši« slovenskega jezika, v tej mojstrovini oblike, ritma, melodije in barve!

Dialog, ki je duša drame, njena najprimitivnejša in najvišja oblika, je tu dvignjena na tisto raven, s katere ni več poti naprej in navzgor. Zdi se mi, da je v Cankarja najglobljе prodrl *Dolinar*. Njegova beseda je muzikalično najbolj zadela dramatski ton Lepe Vide, bil je na odru kakor presvetljen z žarki pesnikovega duha, prosojen, a vendar do dosegljive meje — resničen. On je *igral*, razvil dramatsko misel, ki ni nič drugega kot psihološka teza.

Na prehodu iz 19. v 20. stoletje se je v svetu istočasno z realistično dramo uveljavljala tudi dramaturgija prihodnosti, ki je bolj cenila milje in občutje kakor pa dejanje. Kakor da bi dramatika izčrpala vse kombinacije zapletov in interesov, ostalo je samo osvetljevanje stvari in njihova vrednost po občutju. Tako je dramaturgiji priskočila na pomoč psihologija, kajti občutje je laže pričarati kakor pritegniti pozornost z dejanjem, za katerega je evropski človek v tem času otopel. Nedvomno spada Lepa Vida v kompleks te nove evropske dramatike in je gotovo eno njenih najlepših del.

Da pa je to zelo težko igrati, so pokazale igralske podobe, ki so jih obrazili naši igralci: Sandi Krošl kot Poljanec, Minca Jerajeva kot Dioniz, Pavle Jeršin kot Mrva, Marjanca Krošlova kot Lepa Vida, Mara Černetova kot mati, Slavko Strnad kot Dolinar, Janez Škof kot zdravnik, Marija Gorščičeva kot Milena, Volodja Peer kot prvi in Milan Krašovec kot drugi študent. Toda kot rečeno, simfonijo hrepenenja so odigrali disciplinirano pot taktirko režiserja, sem in tja s premajhnim občutkom za ritem Cankarjeve besede, za dikcijo, za tisto, s čimer se ta poezija približuje muziki. Vendar so vsi pokazali, da znajo izvabljati akorde na klaviaturi čustev in tako so podlegli temu občutju celo tisti, ki so se mu upirali. Občutju, ki ga ta ritem posreduje kot eno najmočnejših izraznih sredstev v umetnikovih rokah.

Spoštovanje do Cankarja? Bolje nič, kakor če je bilo tega kaj zraven.

Omeniti je treba še sceno arh. S. Jovanovića in muzikalno spremljavo K. Hladkega, ki sta oba z občutkom za slog podprla režiserjev koncept in tako pomagala k uspešni uprizoritvi enega od problemov skromne slovenske dramatike.

T. O.

Prizor iz »Lepe Vide«

Svoboda in štorski železarji

Da bi delavsko kulturno prosvetno društvo »Svoboda« v Štorah bolj približali delovnemu kolektivu v Železarni Štore, je štorska sindikalna podružnica na svojem letnem občnem zboru sklenila, da se pri vseh sindikalnih odborih izvolijo poverjeniki za »Svobodo«, pri izvršnem odboru pa komisija za prosvetna vprašanja. Sklep so že uresničili in zbrali za poverjenike in člane komisije najbolj aktivne člane »Svobode«.

Pred dnevi je že bila prva seja teh poverjenikov, kjer so sprejeli enotne naloge. O nalogah in ciljih »Svobode« sta govorila podpredsednik tov. Jože Mrevlje in tov. Miro Bele. Navzočim sta prikazala dejavnost »Svobode« od njene ustanovitve pa do danes. V svojih izvajanjih sta poudarjala, da je treba to društvo številčno razširiti, predvsem pa je treba vključiti mladino, ki se danes vzgaja v neprimernih zabaviščih. V programu je ustanovitev tamburaškega in pevskega mladinskega zbora ter lutkovnega gledališča. Največ pozornosti bodo posvečali izobraževalni sekciji, ki že prireja redna in kvalitetna predavanja. V predloženi anketi bodo člani lahko izrazili želje, kakšna predavanja bi jih najbolj zanimala. Odbor za prireditve bo skrbel za kvalitetne in dobro obiskane prireditve. V kratkem bodo izbrali tudi odbor za postavitev telesno vzgojnega društva »Partizan«.

Vidi se, da ima društvo zelo pester in življenjski program, znatno pomoč v sodelovanju pa pričakujejo od domače sindikalne organizacije, ki je že zdaj pokazala vso moralno in materialno naklonjenost.

Prihodnji teden bo štorska »Svoboda« organizirala proslavo Franceta Prešerna, za katero že pripravljajo pester program. V katkem je predviden tudi koncert koroških pevcev in celovečerne recitacije.

Že prva seja poverjenikov »Svobode« v Štorah je dokazala, da se članstvo tega velikega štorskega kolektiva zaveda važnosti vloge »Svobode« za kulturni napredek delovnega človeka.

M. J.

„Podobe iz sanj“ v večeru umetniške besede

Po lanskem relativno prav lepem uspehu svojega »Večera umetniške besede« s pisanim sporedom pesmi in proz iz raznih književnosti je pripravil igralec Celjskega gledališča *Marijan Dolinar* tudi letos podoben nastop, vendar z enotneje izbrano vsebino. Pripovedoval bo namreč izbrane odlomke Cankarjeve poslednje knjige »Podobe iz sanj«. Če so že nekateri kritiki po lanskem nastopu ugodno ocenili Dolinarjevo prizadevanje in če je tudi letošnji, dasi izrazito težki in zahtevni spored v nekaterih dvoranah manjših okoliških krajev doživel presenetljivo ugoden sprejem tudi najpreprostejšega občinstva — je upravičeno pričakovanje, da bo uradna »premiera« te prireditve v Celjskem gledališču *dne 6. februarja* upravičeno izzvala živahno zanimanje ljubiteljev.

Marijan Dolinar

Po nedavni prenovitveni uprizoritvi »Lepe Vide« pomeni ta prireditev nov prispevek Celjskega gledališča k pomembnemu poslanstvu: razširiti Cankarjevo besedo, njegovo globoko izpovedno čustvovanje in miselno ostrino med današnje kulturno občinstvo. Gledališče si v tem smislu ni zastavilo najlažje naloge, saj zdaj po kratkem časovnem presledku že drugič predstavlja poslušalcem in gledalcem eno Cankarjevih globoko izpovednih, do skrajnega pesniškega zanosa privzdignjenih del, ne pa katero izmed poljudnih in brez težav dostopnih. Toda kazno je, da je ravno ta nelahka naloga vredna posebnega truda in skrbljivosti, ker približuje današnjemu Slovencu ravno tiste vrednote največjega pisatelja, ki so po krivdi estetske komodnosti marsikje premalo zasidrame v splošni zavesti našega človeka, premalo znane današnjemu uživalcu, dasi se v njih razodevajo ravno najintimnejša pesnikova spoznanja.

»DR.« V KOZJEM

Na pobudo in prizadevanje tovariša Čepin Franca so preteklo nedeljo pilštanjski prosvetni delavci v nabito polni šolski sobi uprizorili veseloigro »Doktor«. Gledalci so bili z igro zelo zadovoljni. Hvaležni so talentiranim igralcem in si žele, da bi jih s takimi prireditvami še večkrat razveselili.

Iz CELJA...

Ali Celje res ne potrebuje še en kino?

Vsi celjski kino obiskovalci so se gotovo razveseli novice, da bomo že letos gledali v Celju trodimenzionalne »Cinemaskop« filme.

Kinoaparatura bo nameščena v kinu »Union«, medtem ko nameravajo sedanjo aparaturo prestaviti v dvorano »Ljudskega odra«, kjer naj bi po presledku nekaj let spet začel z delom kino »Metropol«. To sta torej dve razveseljivi novici, toda...

Človek bi si mislil, končno se bo le izpolnila davna želja številnih kinoobiskovalcev, da bo mesto dobilo še tretjo kino dvorano. Temu pa ni tako!

V načrtu je adaptacija kino dvorane »Dom« za potrebe »Ljudskega odra«. Priporočljivo bi bilo, da se ta zadeva vzame temeljito v pretres, kajti takšno delo bi stalo težke tisočake (dvorana danes sploh nima odra), naposled pa še obstoji nevarnost, da ne bi odgovarjala vsem zahtevam gledališča. Na dvorišču tega kina se nahaja tudi prostor za letni kino, s katerim smo bili v glavnem vsi zadovoljni. Letni kino uporablja isto aparaturo, kot kino v dvorani. Kaj bi v tem primeru naredili z letnim kinom — bi ga mar tudi zaprli? V kolikor bi pa letni kino obstajal še naprej, potem bi pač preko zimske sezone ostala ena kompletna kinoaparatura neizkoriščena, čeprav je obisk kino predstav ravno v tem času največji in dve dvorani ne zmoreta zadovoljiti obiskovalce ob malo boljšem sporedu.

Povsem razumljivo je, da vsled tega »Ljudski oder« ne sme životariti brez dvorane. S tem ni rečeno, da ni mogoče najti drugega izhodišča, kot da se preuredi zanj kino dvorana. Dvorana v Narodnem domu ima prostoren oder, na katerem je imel pred leti »Ljudski oder« že svoje predstave. Mar to danes ni več mogoče, če ne za stalno, pa za nekaj časa. Gotovo bodo v doglednem času zgradili tudi v Celju kako novo dvorano in če se bo »Ljudski oder« predstavljal občinstvu s kvalitetnim repertoarjem, mu bo šla ljudska oblast brez dvoma na roko. Morda se bo kdo našel in imel zaradi dvorane Narodnega doma pomisleke, češ, ta dvorana se rabi za ostale prireditve (koncerti, razne zabave, zasedanja, sestanki in podobno). Res je, da za nekatere prireditve odgovarja samo ta dvorana, toda ali se z malo dobre volje in razumevanja ne bi dal narediti preko sezone za to dvorano spored prireditev, recimo za vsak mesec, dvorana pa bi bila vsak dan oddana, kar danes ni slučaj.

Toda, kje najti prostore za »Lutkovni oder«? Lutkovno gledališče je Celju zelo potrebno, saj na naše najmlajše smo do sedaj vse preradi pozabljali.

Na telovadnico I. osnovne šole (Okoliške šole), menda še ni nihče pomislil. Ta bi odgovarjala s svojim že narejenim in neizkoriščenim odrom za lutkovne igrice kot nalašč.

Glede kino predstav pa, ne pozabimo, da je Celje imelo že v stari Jugoslaviji tri kino dvorane in je tudi izgovor »ne bo neslo« odveč. V ostalem pa v socialistični državi nimamo kino podjetij zaradi finančnih efektov, temveč zaradi kulturnega izživljanja širokih ljudskih množic!

CENE NA CELJSKEM TRGU V TEM TEDNU

(Cene v oklepaju veljajo za priv. sektor)

Krompir 16 (—), čebula 50 (50—60), česenj 80 (100), fižol, vis. (70—80), fižol, niz. 50 (50—60), solata 50 (60), cvetača 36 (—), motovilec — (200), ohrovt 18 (30), peteršilj 100 (100—150), zélena 46 do 50 (50—60), zelje, gl. 14 (13—20), zelje, rib. 35—40 (40—50), repa, rib. 28 (30—40), korenjček 48—50 (20—80), pesa 30—40 (30—50), redkev 20 (30—40), hren — (100), jabolka 24 (15—30), slive, suhe 140 (—), sadje, suho — (60—80), fige, suhe 180 (—), limone 220 (—), pomaranče 220 (—), rozine 360 (—), jajca 13 (15—16), mleko — (35), skuta — (140), smetana — (200), maslo — (500), vino — (130), žganje — (350), kis — (30), pšenica — (50), koruza — (50), oves — (50), kokoši — (480). por 40 (50—60, ječmenova kaša 80 (—), orehi, celi 170 (—), radič — (200).

KOLEKTIV CINKARNE POMAGA OTROKOM PRI UČENJU

Kolektiv in sindikalna podružnica celjske Cinkarne nudita preko posebnih instruktorjev pomoč pri učenju otrok onih staršev, ki so pri njih zaposleni. Te instruktorje tudi kolektiv in sindikalna podružnica plačujeta.

Opaziti je namreč bilo, da je število otrok, ki obiskujejo višje razrede gimnazij precej manjše od števila otrok drugih poklicev. Starši — delavci jim namreč niso mogli nuditi dovolj pomoči pri učenju. Z uvedbo instrukcij pa se bo stanje neprimerno izboljšalo, saj bo gimnazijo lahko obiskovalo več otrok delavskih staršev.

Pomoči pri učenju je do sedaj deležnih okoli 65 otrok, kar je vsekakor precej. Gotovo ne bi bilo napačno, če bi tudi drugi delovni kolektivi in sindikalne podružnice v Celju in okraju ravnali po vzgledu celjske Cinkarne.

-o.

O CESTNI RAZSVETLJAVI NA LAVI

Prebivalci Lave in Ostrožnega se sprašujejo, zakaj ne gori cestna luč ob bivši Mestni ekonomiji na Lavi. Često so takih napak krive pregorele žarnice ali kako nepremišljeno pobalinstvo. Upamo, da bo ta nedostatek kmalu popravljen.

PRILJUBLJENI »TOTI TEATER« IZ MARIBORA SPET V CELJU

V ponedeljek, dne 6. februarja 1956 bo v Celju gostoval »Toti teater« iz Maribora. Uprizorili bodo dve predstavi (ob 18. in 20. uri) v dvorani kina Union) Pripravili so nov spored, ki je bil prikazan prvič v Mariboru ob novem letu. Nastopali bodo Tijek, Štef, Božo Podkrajšek, Zlatko Zei in ostali. Gotovo bodo tudi tokrat pošteno nasmejali in razvedrili Celjane, kot vedno doslej. Vstopnice bodo v prodaji pri blagajni kina Union v Celju.

OBČNI ZBOR PEDAGOŠKEGA DRUŠTVA CELJE

Preteklo nedeljo je bil v Celju občni zbor pedagoškega društva.

Na njem je govoril o pedagoški ekskurziji na Dunaj prof. Alfonz Kopriva iz Maribora.

Slušatelji so se seznanili z mogimi naprednimi prijemi socialističnih šolnikov na Dunaju in dobili pravilen vpogled v razmere šolstva v Avstriji.

Po predavanju je bila živahna razprava. Profesor Aškerc je med drugim dejal, da je treba vse bolj in bolj poudarjati družbeno koristno delo, ki ga naš učitelj opravlja v šoli. Dobro vzgojen otrok bo dober in napreden član naše družbe.

Po razpravi so izvolili nov upravni in nadzorni odbor.

Iz poročila predsednika je bilo čutiti, da je društvo, ki ima 37 članov bilo delavno, saj je močno sodelovalo pri problematiki o reformi šolstva, v našem tisku in širilo napredno miselnost s predavanji, ki jih je bilo 137.

GIBANJE prebivalstva v CELJU

V času od 21. do 28. januarja 1956 je bilo rojenih 29 dečkov in 25 deklic.

Poročili so se

Herman Plamperger, mizar iz Šoštanja in Ivana Jerak, tovar. delavka iz St. Florjana. Janko Jutriša, zidar in Veronika Brbre, delavka, oba iz Celja. Ivan Resnik, mehanik iz Nove vasi in Erika Zelič, blagajničarka iz Štor. Franc Zelič, strojni tehnik iz Štor in Silva Peperko, nameščenka iz Celja.

Umrli so

Alojzija Kasesnik, gospodinja iz Velenja, stara 65 let. Marija Golhleb, gospodinja iz Zg. Hudinje, stara 78 let. Ivan Hriberšek, posestnik iz Celja, star 55 let. Ljudmila Jerin, upokojenka iz Celja, stara 64 let. Ivan Vodlak, upokojenec iz Celja, star 79 let. Marko Žerjav, upokojenec iz Celja, star 81 let. Jože Sajtl, dojenček iz Tevč, star 1 dan. Frančiška Oštir, upokojenka iz Celja, stara 68 let. Janez Žolnir, kmet iz Celja, star 80 let. Peter Zapušek, dojenček iz Zasavja, star 2 dni. Karol Beškovnik, poljedelec iz Straže, star 16 let.

KRONIKA Nesreč

Pri padcu si je zlomila nogo Kadilnik Terezija iz Hrenove pri Strmcu.

Jesenek Jože iz Dramelj je med potjo v službo padel s kolesom. Utrpel je pretres možganov in poškodbo na glavi.

V Šentjurju se je mali Flis Rado igral s svojim bratom, ki mu je s sekiro odsekal prst na roki.

V Pečovju pri Štorah so se stepli fantje. V pretepu je bil z nožem zaboden v roko Drobne Stanko.

Pri padcu si je zlomil levo nogo Seruga Lovro iz Žovneka pri Braslovčah.

Pri podiranju lesa je zlomilo desno nogo Maksu Kitaku iz Tržišča pri Rogaški Slatini.

V NESREČI NI HOTEL POMAGATI

Dne 31. 7. 1955 je v hiši Jeršek Ane v Sv. Petru nad Laškim nastal požar. Ker v vasi ni bilo nobene možnosti, da bi obvestili gasilce v Laškem, je Bezgovšek Marija prosila 25-letnega šoferja Kumar Alojza, ki se je z avtomobilom nahajal v vasi, da bi se odpeljal javiti požar gasilcem v Laško. Tega pa Kumar ni hotel storiti. Zaradi kaznivega dejanja neodvrnitve nevarnosti se je moral Kumar zagovarjati pri sodišču, ki ga je obsodilo na 15 dni zapora. Kazen pa so mu odložili za dobo enega leta.

NEDOVOLJENO JE TRGOVAL

Selič Stane, star 25 let, po poklicu poljedelec brez zaposlitve, stanujoč v Trobnem dolu je nakupil 3430 kg oglja po ceni 14 din za kilogram. To oglje je dalje prodal po 18 din za kg in pri teh kupčijah imel 6588 dinarjev dobička. Zaradi nedovoljenega trgovanja ki je kaznivo, bo plačal 8000 dinarjev kazni.

Pisma uredništvu

UREDITEV AVTOBUSNIH POSTAJ

Nedavno tega, sem bil v Zagrebu in sem videl, kako preprosto so rešili to vprašanje. Povsod, kjer je avtobusna postaja, so razširili cestišče na levo in desno za 3 do 5 m. S tem je zajamčena popolna varnost prometa, ker ostane cesta odprta. Isto bi morali narediti v Celju, da ne bi bilo nesreč. Čudim se, zakaj so ukinili postajališče na Ljubljanski cesti, ker je vendar cesta pri začetku dovolj široka, samo nasuti bi jo bilo treba pri Plinarni. Potniki se jezijo. Imajo opravka na občini, okraju, sodišču in morajo hoditi na postajališče h kolodvoru, namesto da bi vstopali na začetku Ljubljanske ceste. Tudi druga postajališča vzdolž Ljubljanske ceste do Šempetra so povsod dovolj prostorna za razširitev in ureditev postajališč.

Predlagana ureditev ne bi predstavljala velik izdatek in bi jo bilo možno izvršiti v najkrajšem času.

J. M.

NEPOTREBNO NAPLAČEVANJE TAKS

Še vedno se dogajajo pogosti primeri, da prihajajo na Vojni odsek Celje razni spisi v zvezi z reguliranjem vojne obveznosti posameznikov, ki so opremljeni s koleki. Koleke zahtevajo zlasti občinski ljudski odbori, uprave šol in fakultete od vojaških obveznikov in rekrutov, ki vlagajo razne prošnje o odložitvi kadrovskega roka odnosno iščejo razna potrdila in uverenja o odloženju kadrovskega roka in podobno.

Vodstva šol in občinski ljudski odbori naj bi v bodoče upoštevali Zakon o taksah in zakon o Narodni obrambi, čl. 91, ki se glasi: Vse prošnje, pritožbe, uverenja in drugo s potrebnimi prilogami v cilju reguliranja vojaške obveznosti — so takse proste.

Zakaj bi rekruti in vojaški obvezniki plačevali takse za vloge, ki so z zakonom oproščene takse?

Ivan Polutnik, voj. uslužbenec, Celje

POPRAVEK

V *Zahvali* pisatelja in prevajalca Vladimirja Levstika ob priliki njegove 70-letnice, je tiskarski škrat v zadnji številki našega lista zagrešil nekaj neljubih napak, ki jih popravljamo:

V uvodu zahvale se stavek glasi pravilno: »Ob moji 70-letnici so me obsuli ožji rojaki s tolikanj obilno mero priznanja in simpatij, da se ne zahvaljujem vsakemu posebej, kar bi bilo fizično nemogoče...«

V tretjem odstavku pa se pisateljeva zahvala nanaša na ravnateljstvo II. (in ne I. gimnazije), ker so le-ti dijaki jubilanta prisrčno presenetili z obiski in voščili.

Iz sodne DVORANE

KOLESA JE KRADEL IN ZANEMARJAL SVOJE OTROKE

29 letni Janez Vizovišek je bil nazadnje zaposlen v Železarni Štore, stanoval pa je v Prožinski vasi. Zaradi tatvine je bil že kaznovan na 5 let odvzema prostosti s prisilnim delom, bil pa je pozneje pomiloščen. Kmalu po prihodu iz zapora je zopet zašel na kriva pota. Dne 9. 6. 1955 je izpred gostilne Lavrič na Teharjih vzel Martinu Mirku z njegovega motornega kolesa akumulator in izolirno bakelitno glavo v skupni vrednosti 5.000 dinarjev. Dne 29. 6. 1955 je iz veže gostilne Breznik v Šentjurju ukradel moško kolo Kolar Jožetu, vredno 19.000 dinarjev. Dne 31. 7. 1955 je izpred gostilne Brdnik v Štorah ukradel Stanku Planku 16.000 dinarjev vredno kolo.

Ko so 3. 12. 1955 pri njemu napravili hišno preiskavo, je hotel preiskavo preprečiti s tem, da je zamahnil s stolom proti vodji patrole in z neprimernimi izrazi žalil navzoče miličnike. Vodja patrole je udarec prestregel z roko. Tudi je zanemarjal svoje tri otroke. Ničesar ni prispeval za njihovo oskrbo in je zase uporabljal celo doklade, ki jih je prejemal za svoje otroke. Sam je zasedel spalnico, ženo in tri otroke pa izrinil v malo in nehigiensko kuhinjo. Zaradi vseh treh kaznivih dejanj je bil obsojen na 1 leto in 8 mesecev strogega zapora.

POKVARJENE MESNE IZDELKE JE PRODAJAL

48 letni Napast Franc, gostilničar iz Črešnjevca pri Slovenski Bistrici je ob priliki proslave na Ostrožnem v paviljonu št. 62 prodajal pokvarjeno slanino in pokvarjene salame. Zaradi kaznivega dejanja razpečavanja škodljivih živil se je moral zagovarjati pred sodiščem. Obsojen je bil na 1 leto zapora.

URADNI DENAR SI JE PRILASTIL

54 letni Ivan Znoj je bil logar pri Gozdni upravi Planina pri Sevnici. Meseca julija 1953 je dobil za GU od KZ Zagorje 6000 din, ki jih pa ni oddal, temveč si jih je pridržal zase, Dne 27. 6. 1954 je prodal KZ Planina jelove hlodovine v vrednosti 18.650 dinarjev in si denar pridržal. Obsojen je bil na 4 mesece in 10 dni zapora. Kazen so mu odložili za dobo enega leta.

...IN okolica

Še o pripravah za krajevni praznik v Konjicah

Konjiški odbor ZB NOV se že dobro pripravlja na proslavo krajevnega praznika — 12. februarja. Prireditve bodo trajale več dni. Zanimivo bo predavanje o bojih med NOB v konjiški okolici, ki ga bo pripravilo več bivših borcev, ki so se borili v teh krajih. Tudi slavnostna akademija na predvečer praznika bo zelo pestra. Na sam praznik, to je 12. februarja bo odbor ZB povabil tudi vse svojce talcev, ki so pokopani na Frankolovem, v kolikor so mu seveda znana njihova imena. Zato bi bilo dobro, če bi vsi, ki vedo za njihove družinske člane, to javili ZB v Konjicah. Ta odbor pripravlja zanje poseben sprejem in pogostitev, poskrbel pa bo tudi za ugodne prometne zveze iz Celja in Slov. Konjic.

Dva dni kasneje, to je 14. februarja bodo svoj krajevni praznik slavili tudi v Vitanju. Na ta dan leta 1944 je bilo v tej okolici ustreljenih 11 talcev. Tudi tu bodo imeli na predvečer v kulturnem domu akademijo, na sam praznik pa proslavo na mestu ustrelitve.

L. V.

IZ SLOVENSKIH KONJIC

Na področju konjiškega zavoda za soc. zavarovanje so bili v preteklih dneh sestanki zavarovancev, na katerih so ti obravnavali delo in probleme iz tega področja, istočasno pa so tudi predlagali kandidate za novo krajevno skupščino. Na območju konjiškega zavoda bo za volitve 13 volilnih enot, skupščina pa bo štela predvidoma 26 članov, saj bodo v nekaterih, zlasti v večjih podjetjih volili tudi po 4 do 5 delegatov. Razen volilnih enot v podjetjih in ustanovah imajo svoje enote tudi upokojenci.

*

Mladina v tovarni usnja KONUS v Slov. Konjicah je postala v zadnjem času delavna. Njihova organizacija, ki jo vodi tov. Jelenko, ima redne sestanke, na katerih obravnavajo različna vprašanja iz gospodarstva in politike, itd. Tudi udeležba je dokaj dobra, saj je na vsakem sestanku povprečno po 30 do 35 mladih ljudi.

*

V Žičah pri Slov. Konjicah je bilo pretekli teden predavanje o novem zakonu o dedovanju, ki ga je pripravilo tamkajšnje prosvetno društvo. Veliko zanimanje od strani kmečkih ljudi v tem okraju nam pokaže dobra udeležba, saj je predavanje tov. Kanušiča iz Sl. Konjic, ki je stvari poljudno in razumljivo tolmačil, prišlo poslušat nad 100 ljudi. V sosednjih Ločah pa bo v teku tedna predavanje o odnosih občine do podjetij. Predaval bo tov. Mlinarič, predsednik ljudskega odbora konjiške občine.

*

Člani posameznih odsekov pri Kmetijski zadrugi v Slov. Konjicah so imeli v zadnjem času že več sestankov, na katerih ocenjujejo delo pospeševalnih odsekov v preteklem letu ter postavljajo načrte za letos.

*

Za krajevni praznik v Slov. Konjicah, ki bo 12. februarja pripravljajo konjiški taborniki pohod do grobov talcev na Frankolovem, kjer bo ta dan ob pol desetih žalna komemoracija. Ob tej priliki bodo na grobu položili tudi svoj venec.

*

V tovarni usnja KONUS v Slov. Konjicah so pred nedavnim uvedli posebne obroke mleka za tiste delavce, ki delajo z raznimi kemikalijami in drugimi podobnimi predmeti v proizvodnji. Vsi, ki so zaposleni na teh delovnih mestih, dobe dnevno pri malici po pol litra kuhanega mleka. Tak ukrep za zdravje zaposlenih delavcev je vsekakor treba pozdraviti.

L. V.

GASILCI V DOBRNI SO ZBOROVALI

Gasilsko društvo v Dobrni je imelo v nedeljo svoj letni občni zbor. Zastopane so bile množične organizacije, politične organizacije in predsednik Občinske gasilske zveze tov. Ivan Jedernik. Prisoten pa ni bil niti en član PLZ in RK, kateri dve organizaciji so tesno povezani z gasilci in bi morale v prvi vrsti sodelovati. Gasilsko društvo je lani izpolnilo svoje naloge, z ozirom, da je trenutno vključenih samo 27 članov. V tem letu nameravajo povečati članstvo in predvsem vključiti več kmečke mladine. Prav tako bodo ustanovili žensko ekipo. Ustanovili bodo gasilske trojke po hribih, katere bodo v primeru požara nudile prvo pomoč in skrbele za boljšo obveščevalno službo.

IZ ŠENTJURJA PRI CELJU

Pri nas je kulturno življenje precej razgibano. Moški zbor KUD »Bratov Ipavcev« je gostoval v Ponikvi. Na sporedu je bil koncert lepih narodnih in partizanskih pesmi ter veseli spored, za zaključek pa še tekmovanje za lepe nagrade. Ljudje so bili s sporedom zadovoljni.

Uspeh na Ponikvi je dal pevcem pobudo in v nedeljo bodo nastopili tudi v Pristavi. Dramatska skupina KUD vneto študira komedijo »Zakonci stavkajo«.

IZ VELENJA

Po daljšem odmoru nam je velenjski oder dal Schubertovo opereto »Pri treh mladenkah«. Igra je zelo zahtevna, ker terja poleg igralskih sposobnosti tudi pevske.

Vloge so bile dobro razdeljene. Tri mladinke so dostojno odigrale svoje vloge. Dober je bil tudi baron in efektna Giza. Schubert je ugajal, vendar je bil nekoliko preveč samotarski.

Glasbo je dobro naštudiral tovariš Beuerman, režiral pa je uspešno tovariš Mavec.

Igro — opereto — bodo verjetno še dvakrat ponavljali. Lahko bi tudi gostovali.

Opereta je prvo delo dramske sekcije v zimski sezoni. Hkrati pripravljajo še dramo Mladost pred sodiščem.

IZ OLIMJA PRI PODČETRTKU

Kulturnoprosvetna dejavnost je zadnje čase v Olimju močno zaživela. Otvoritvena predstava pionirskega lutkovnega gledališča — edinstvena te vrste v Obsotelski dolini — je žela tako pri mladini kot pri starejših, zelo zadovoljiv odmev. Bližnje in celo daljne šole tako Podčetrtek, Virštanj, Sv. Ema prihajajo sedaj s svojimi učenci ob športnih dnevih v Olimje. Pa tudi igralska družina KUD je delavna. Preteklo nedeljo je uprizorila v splošno zadovoljstvo starih in mladih veseloigro »Glavni dobitek«. Igra je odlično uspela.

J. A.

IZ ŽIČ IN OKOLICE

Končno so se zbrali tudi Ločani na občnem zboru prosvetnega društva, ki je pokazalo voljo za delo. V samo notranjo organizacijsko poslovanje bodo morali vložiti precej truda. Društvo potrebuje pomoč množičnih organizicij v kraju, saj mnogih od teh sploh ni bilo na občnem zboru.

-o-

Tudi gasilci v Draževasi so imeli že svoj občni zbor. Pregledali so svoje delo in si zadali načrt za bodoče delo. Ob tej priliki sta tov. *Satler Alojz* in *Cugmas Ivan* prejela odlikovanja. Obema čestitamo, ostalim gasilcem pa želimo čim manj požarov in več uspehov v strokovni in politični izgradnji njih samih.

S. Č.

BENEŠKI FANTJE NASTOPILI V ŠOŠTANJU

Preteklo soboto je v Domu DPD Svobode Šoštanj s pestrim programom nastopila skupina beneških fantov, ki sodelujejo v ljubljanskem radiu pri oddajah za Beneške Slovence.

Prireditev je odlično uspela. Šoštanjčani, ki so dvorano napolnili do zadnjega kotička, so bili navdušeni nad izvajanjem naših zamejskih bratov.

KROJNI TEČAJ V ŠOŠTANJU

Sekcija žena — zadružnic pri Kmetijski zadrugi Šoštanj je sklenila v mesecu februarju letos organizirati za zadružnice krojni tečaj.

GIBANJE prebivalstva v celjski okolici

V času od 21. do 28. januarja 1956 je bilo rojenih 20 dečkov in 18. deklic.

Poročili so se

Jožef Boh, oseb. upokojenec in Terezija Mesarič, gospodinja, oba iz Rogatca. Kosem Karel, upokojenec iz Mozirja in Antonija Mogel, gospodinja iz Podgorja. Vojteh Robida, računovodja iz Braslovč in Frančiška Kramar, frizer. pomočnica iz Slov. Bistrice. Blaž Habot, poljedelec iz Bukovžlaka in Terezija Žlender, pojedelka iz Podvrha. Konrad Gradič, mizar. mojster iz Vrbja in Alojzija Kronovšek, poljedelka iz Malih Braslovč. Anton Novak, poljedelec iz Kamenč in Antonija Rovšnik, poljedelka iz Glinj. Milan Strojanšek, veterinar. bolničar in Ljudmila Rovšnik, poljedelka, oba iz Dobrovelj. Ivan Prevolšek, poljedelec iz Ratanske vasi in Marija Goričan, poljedelka iz Čače vasi. Franc Doberšek, skladiščni delavec iz Pečovja in Uršula Plankar, poljedelka iz Virštanja. Jože Glojek, kmet in Jožefa Knez, kmečka hči, oba iz Solčave. Andrej Stakne, kmečki sin iz Javorja in Marija Zagar, kmečka hči iz Robanovega kota. Martin Šelih, poljedelec iz Sp. Slemen in Neža Dolganoč, poljedelka iz Dramelj. Franc Šelih, poljski delavec in Marija Šelih, poljska delavka, oba iz Sp. Slemen, Jožef Jurjevec, tovarniški delavec iz Slanc in Bronislava Antolič, poljedelka iz Zastranja. Franc Medved, poljedelec iz Kamenč in Marija Pelko, poljska delavka iz Prelog pri Šmarju. Martin Brežnik, zidarski pomočnik in Marija Turnšek, gospodinja, oba iz Brezove. Stanislav Ramšak, poljski delavec iz Spodnjega Doliča in Cirila Spegel, poljska delavka iz Strmca nad Dobrno. Andrej Kotnik, pomožni delavec iz Žobejevega in Elizabeta Potočni, delavka iz Tiroseka.

Umrli so

Terezija Pistotnik, občin. podpiranka iz Tiroseka, stara 86 let. Genovefa Vertačnik, posestnica iz Tiroseka, stara 78 let. Marija Cerkovnik, poljedelka iz Brezove. Antonija Romih, kmetica iz Belega potoka pri Lembergu, stara 61 let. Agrepina Žnider, upokojenka iz Dola pri Šmarju, stara 71 let. Ana Arzenšek, kmetica iz Globokega p. Šmarju, stara 80 let. Anton Podpečan, upokojenec iz Ljubnega, star 81 let. Jožef Solar, kmet iz Primoža pri Ljubnem, star 75 let. Marija Tostovršnik, kmetica iz Primoža pri Ljubnem, stara 60 let. Janez Šelih, kmet iz Voduč, star 70 let. Anton Piš, prevžitkar iz Imenega, star 83 let, Jožef Mraz, posestnik iz Peela, star 54 let. Neža Kožuk, poljedelka iz Slak, stara 33 let. Ivan Seligo, otrok iz Nomna, star 6 mesecev. Antonija Plemenitaš, gospodinja iz Tuncovca, stara 60 let.

Akademski slikar LJUBO LAH tudi v vojski ni prenehal ustvarjati

Lansko jesen je prišel v Celje na odsluženje kadrovskega roka tudi akademski slikar Ljubo Lah, ki je po očetu rojak iz Celja. Ljubo Lah je končal akademijo za upodabljajočo umetnost v Zagrebu, specialko pa je dokončal pri akademskem slikarju Kunu, znanemu partizanskemu grafiku.

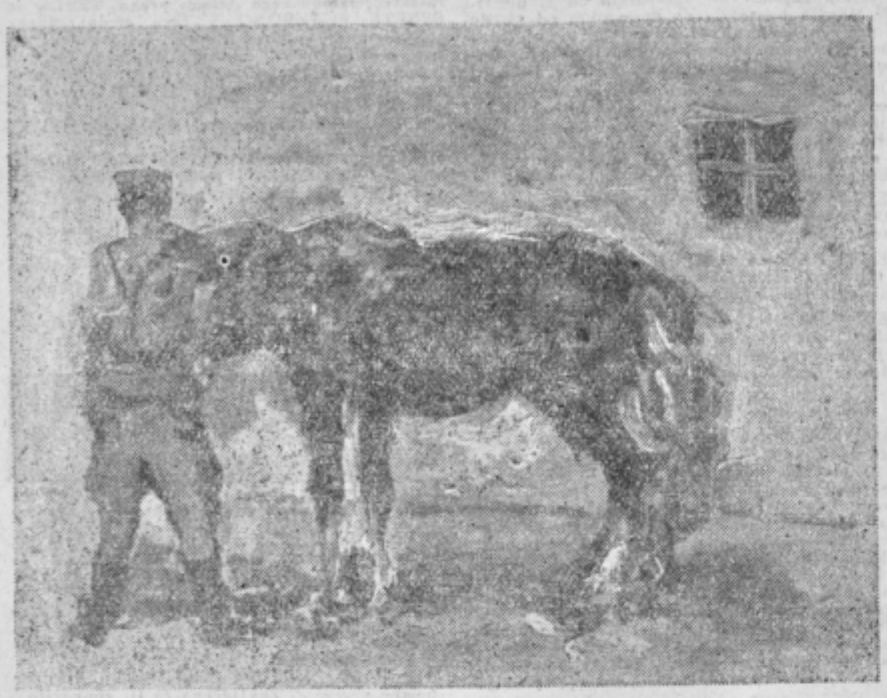

Ljubo Lah: Vojak s konjem (olje)

Dasiravno je vojak Ljubo Lah po času vojaške službe mlad vojak, katerega osnovna dolžnost je, da osvoji vse potrebno vojaško znanje, ima s pomočjo in razumevanjem svojih nadrejenih še vedno dovolj prilike, da tudi v vojski nadalje ustvarja. Ob obletnici Jugoslovanske ljudske armade je skupaj s svojim kolegom Čirićem, študentom upodabljajoče umetnosti iz Beograda, priredil slikarsko razstavo z lepim številom olj, kar je zaradi kratkega bivanja v vojski in pod posebnimi okolnostmi še posebno pomembno.

Ljubo Lah je na svoja platna nanesel motive iz vojaškega življenja, to se pravi, da se je tudi kot umetnik vživel v svoj vojaški položaj. Njegova dela kažejo resnega in umirjenega umetnika z zelo izoblikovanim znanjem.

V tej številki objavljamo dve reprodukciji njegovih del. Po zagotovilu komande njegove enote, bo umetnik letos razstavljal na skupni razstavi likovnega krožka Kluba celjskih kulturnih delavcev.

RUSKI ČAJ NA NOV NAČIN

Več tvrdk v inozemstvu je začelo izdelovati posebne vrste vrečice za ruski čaj, podobne velikosti kocke sladkorja. Določena količina ruskega čaja je zavita v posebni filter vrečici. Dve vrečici zadoščata za nekaj skodelic čaja. Prednost teh vrečic je v tem, ker se kuha čaj skupaj z vrečico, ne pušča nobenih usedlin in se ga lahko hitro pripravi. Pri novem načinu kuhanja ruskega čaja odpade vsako precejanje.

Odreži!

Naročilnica

Podpisani _____, kraj _____

_____, pošta _____ naročam »Celjski tednik« in prosim, da mi ga začnete redno pošiljati.

Naročnino letno 500 din ali polletno 250 din bodo pobirali poštarji.

S tem se smatram za rednega naročnika »Celjskega tednika«.

Datum _____

Podpis:

_____

Odreži!

Celjske BODICE

ODDANO STANOVANJE

Tu nikogar ni doma,
najmanj pa doma je tisti,
ki vizitko tu ima,
ni ga pa na hišni listi.

Ta vizitka tu pove,
kdo pač tukaj doma nima,
da bi vedeli ljudje,
ki jih to ime zanima.

Mesece že tu stoji
prazno tole stanovanje
in nekdo ga naj dobi,
ki se ne mudi mu vanje.

Mimo tu gre marsikdo,
ki za streho že bori se
mnogo let, a kaj zato!
Vsem enako ne mudi se!

ČRNI AVTO

Spet črni je avto v Šmarjeti...
Kdo le je umrl pri nas?
Vprašujejo vsi prizadeti,
vprašuje zaskrbljena vas.

Poglejte, iz avtomobila
prav zdajle nekoga nesó,
ki pot se mu je sklenila
in dali ga bodo v zemljó!

Ne, ne! Saj niso mrliča
potegnili tamle z vozá!
Zaklanega le prašiča,
ki repek zasukan ima...

MARIBOR : CELJE = 14 : 1

V Mariboru:

V vrtec vpišite otroka,
da se tam naveseli,
kjer ga ljubezniva roka
z umno igro zaposli!

Da ne bo otrok zaklenjen,
kadar staršev ni doma,
da ne bo mu čas zagrenjen
in bo srečen v dno srca.

Takšna tista je reklama,
ki jo Maribor goji,
in mu ni le prazna slama,
kakor stvarnost nas uči.

Vrtcev štirinajst premore
danes mesto Maribor.
Kdor očitati mu more,
da ni drugim krajem vzor?

V Celju:

V vrtec le nikar z otrokom,
ker ni tam prostora zanj,
pa čeprav s pretehtnim vzrokom
hočete po sili vanj!

S ključem dete zakleníte,
kadar delo kliče vas,
nič preveč zanj ne skrbíte,
naj ga čuva Dedek Mraz!

Kadar pa slavilo Celje
Teden bo otroka spet,
odkleníte mu v veselje
vrata iz zapora v svet!

Kajti lepo mesto belo
zmore le en vrtec sam.
Kje prostora bi imelo
še za drugi dečji hram?

CELJSKI TEDNIK
V VSAKO HIŠO!

To ni pravljica...

Kadar se kje govori o bolnišnicah, me pri srcu nekaj stisne; nekaj, sam ne vem kaj. Sicer vem, da je to hiša, kjer rešujejo vestni zdravniki dan in noč človeška življenja: vendar si ne morem kaj, ko včasih stopam ob tej ogromni hiši, da sam zase ne vzdihnem.

»Da bi jo le nikoli znotraj ne videl!«

O, pa sem jo že. Pred petindvajsetimi leti. Ker sem bil siromašen otrok, je romal z mano ubožni list. Na njem je stalo, da sem revež, da naj bodo stroški čim manjši, ker da jih ne bo mogla plačati občina. Bolniki s takimi dokumenti smo bili zelo zapostavljeni. Zdravniki so se res potrudili, da so tudi nam ohranili življenje. Ko pa se danes spominjam usmiljenih sester, z velikimi, belimi klobuki in velikanskimi rožnimi venci, še danes ne morem odpustiti debeluški Kristini, ki je bila glavni komandant našega oddelka.

In zakaj? Poslušajte!

Takrat je bila molitev na dnevnem redu. Važnejša je bila od dnevnih obrokov hrane. Zjutraj, opoldne in zvečer je sestra Kristina zbobnala vse mlajše in lažje bolnike na hodnik. Ona je molila naprej, mi smo vlekli za njo. Nekoč pa mene ni bilo. Sestra Kristina je bolnike preštela in vprašala, kje sem jaz. Nekdo ji je povedal, da sem v kuhinji. In res sem bil. Pomagal sem pomivati posodo in zato sem od kuharice prejel lep kos pečenke. Mene je bolela roka, prebavne organe pa sem imel v redu. Vedno sem bil lačen, sestra Kristina pa tega ni razumela. Priletela je v huhinjo, me prijela za lase in me vlekla gori na hodnik.

»Ščene zamazano, tu ti je mesto!« je zahreščala kot razdražena papiga. »Poklekni in moli naprej!«

Toda nisem pokleknil. Tudi rok nisem sklenil. Sestra je kričala in me suvala, jaz pa sem gledal v tla. Če ne bi bil tak drobižek in sestra taka debela gorila, zakadil bi se ji pod noge in če drugega bi ji ne mogel storiti, bi jo vsaj pošteno ugriznil. Tako pa sem bil brez moči. Prijela me je za lase, bunkala po hrbtu in kokodajsala...

»Poklekni in moli!«

Naenkrat se na hodniku pojavi druga sestra. Bila je visoka, njen obraz je bila prava milina. Ustavila se je in vprašala s strogim glasom.

»Kaj počenjate s fantom!«

Še danes ne vem, kako so imele usmiljenke med seboj urejeno. Vem pa, da je sestra Kristina močno pordela in se začela upravičevati.

»Ni mu za molitev, temule, ki se zdravi na občinske stroške... Oprostite predstojnica, mislila sem pač...

»Že prav...« je rekla visoka in lepa sestra.

Potem me je prijela za roko in moral sem z njo v majhno sobico. Na hodniku je zadonela molitev, mene pa je sestra spraševala od kod sem, zakaj nočem moliti in še mnogo drugih stvari. Vse sem ji povedal. Tudi to, da sem v kuhinji pomival posodo in da zato vedno dobim kos pečenke. Danes pa je nisem, ker me je odvlekla sestra Kristina. Visoka in dobra sestra me je pogladila po glavi in rekla.

»Če boš lačen, ali pa če boš kaj rabil, vprašaj za predstojnico Štefko...«

Vprašujoče sem jo pogledal.

»Ste to vi...?«

»Da...« je rekla.

Moral sem z njo v kuhinjo in tam sem dobil kos pečenke in velik kos belega kruha. Jaz sem šel v svojo sobo, sestra Štefka pa na nek drugi oddelek. In od takrat sem imel lep mir, kar se tiče debele sestre Kristine. Včasih me je oblegala z vprašanji, kako se s predstojnico Štefko poznava: toda jaz sem molčal.

Polagoma pa me je začela gnjaviti misel, kako, da sestre Štefke ne vidim več. Spraševal sem, toda vsak mi je dejal, da je na drugem oddelku, kjer je otrokom vstop strogo prepovedan. In ker je nisem našel, sem zvohal, kje imajo sestre svojo obednico. Nekoč, opoldne, sem se priplazil do vrat, jih brez trkanja odprl in zaklical.

»Sestra Štefka...!«

Neka debeluška je skočila proti meni, me porinila ven in zaklenila vrata. Jaz pa sem se zril v temen kot in prevzela me je grenka misel.

»Ali je tudi sestra Štefka zbalinana?«

Videl sem v trenutku, ko sem stopil desetero zbalinanih glav. Stvari nisem dojel. Vrnil sem se na oddelek, hotel sem se otresti grenke misli, pa se mi je zarila v možgane kakor lubadar v smreko.

Prišel je čas, ko sem odvrgel bolniško haljo in nataknil svoje cape. Kakor sem si želel sonca in planiti v sveži zrak, mi nekaj ni dalo, nekaj me je vleklo, da bi še dalje časa ostal v bolnišnici. In to nekaj je bila sestra Štefka, ki je od takrat, ko me je pretepla debela sestra Kristina, skrbela, da sem prejemal dvojni obrok hrane. Ko pa sem jo tako čakal, se je zares pojavila pred menoj in takoj je opazila, da so mi v drobnih očes igrale solze.

»Jokaš?« me je pogladila. »Marko, zdaj si vendar zdrav, saj je zunaj dosti prijetnejše, kakor tu med temi mračnimi zidovi...«

Dvignil sem glavo in ji pogledal v prelepe modre oči.

»Ste vi tudi zbalinani?«

Videl sem, da je spremenila lep obraz. Nekaj grenkega, nekaj strašno nesrečnega je bilo v blesku njenih oči.

»Tudi Marko...« je zašepetala.

»Za-kaj...?«

»Ne bi razumel!... nekoč, pozneje... Bodi priden in ne jezi se, če si sirota... Nasvidenje...«

Sklonila se je in me poljubila na čelo. Na bledo lice ji je kanila njena solza. Potem se je zravnala in hitro odšla. Tudi jaz sem šel, toda v prsih me je nekaj tiščalo, nekaj, sam ne vem kaj... (Konec prihodnjič)

ZANIMIVOSTI

SEVERNI JELENI ZA TEXAS

Neki živinorejec iz Texasa že devet let obiskuje zasnežena področja Aljaske, kjer vsako leto lovi najlepše severne jelene ter jih z letali prepelje na svoje posestvo v Texas. Take odprave na daljni sever niso malenkost. Toda omenjeni živinorejec opravlja svoje delo z enako strastjo, kot to delajo zbiralci znamk in gojitelji kaktusov. V Texasu (ZDA) skrbno neguje severne jelene. živali se težko navadijo na tamošnjo klimo.

KER NI CENZURE...

Nek inozemski novinar je s službeno misijo obiskal Moskvo. Od tod je svojemu uredništvu poslal dolgo pisemsko poročilo in pripisal še naslednje vrstice: »Upam, da vas doseže tale sestavek. Cenzura pisem je tu namreč zelo stroga«.

Čez nekaj dni se pismo vrne. Na ovoju je bil prilepljen listek z besedami: Zaradi obrekovalnih trditev o Sovjetski zvezi pismo ni bilo odposlano. Na sovjetskem ozemlju ni cenzure pisemske pošte.

NESREČNA LJUBEZEN

Neki 19-letni mladenič iz Königsteina je neizmerno ljubil prikupno bolniško sestro. Toda nikoli ni imel priložnosti, da bi se ljubljenemu dekletu kakor koli približal. Končno se je odločil za svojevrsten podvig, ki bi mu omogočil zbližanje. Na njegovo prošnjo ga je prijatelj ustrelil v nogo. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer je službovala »njegova« bolniška sestra in celo na njen oddelek. A glej nesrečo. Istega dne je sestra odšla na letni dopust in zaradi nenavadne »ljubezenske« usluge so zaprli tudi njegovega prijatelja.

Rado Čuč:

Povest o radostih

8

VII.

V ljubezni je možna le ena rešitev: pobeg. (Napoleon)

Ni moč plavati proti toku, kakor se ni moč zoperstavljati burji. Franca pa je silnejša od burje in močnejša od toka. Burja poneha, tok odteče, Franca se pa ne unese. Kaj more Alojzij, le kaj? Še bolj žalosten ne more biti, ko je, in si delati večjih skrbi, ko so. Kajti je žalost kakor on in je skrb kakor žalost in je pri Franci vse skupaj bob ob steno. Zanimata ga nič več Lizika in Asta in za Vinka ve le toliko, da živi in še žena ne zbuja v njem več ne ugodja, ne zoprnosti.

Utrujen in izmučen sedi Alojzij za pisarniško mizo ko izgubljena revščina. Niti opazil ni, kdaj so drugi odšli. Mir je blagodejnejši od trušča in tišina milejša od regljanja in je Alojzij v nemem miru in gluhi samoti zakinkal ko pišče pod perutnico.

Kakor listje v jesenski sapi so zaplesale pred njim številke po belem papirju in se lovile s paragrafi. Z otroško zavzetostjo je strmel v igro. Naslednji trenutek pa je že drsel po mehki travi med zelena polja, kamor je zahajal, ko še ni poznal ženske. Čim dalje je šel, lepši je bil svet in on sam lahkotnejši kakor voliček, ko ga opoldne izprežejo in spuste v zeleno travo na pašo. He-he... Še smeh mu je zletel s suhih ustnic kakor metulj z rumene rože.

To hruško pozna. Tega bradatega starca pod njo pa ne. Gleda ga. Glej, kako dviga koščeno desnico. In že tudi beseduje. »Poznam te, Alojzij Smolko,« govori na moč resno in z modro držo, »in vem za tvoje zakonske radosti. Ko suha hruška si suh na duši in telesu, ženo pa imaš za zganjanje hudiča. Ej, dragec, še vse bolj pretkanim je spodletelo v igri z žensko, pa ne bi tebi, ki si kakor tisto oslé, ki je zaradi lajšanja bremena legalo z gobami na hrbtu v vodo in si lahko v tovarišiji podasta roke. Nisi še za oni svet, kajti ležeš v najlepše moško dobo. Toda odpočiti se moraš in zbrati moči. Zobé imaš škrbinaste, peté bi še pa kar bile in tako menim, da je kajkrat pametneje dvigniti peté ko pa v jalovem junaštvu kazati zobé.«

Ná! Glej... Slika je zamigotala ko vročinski žar nad razgreto zemljo. Kar vid jemlje. Zamižal je, pa je spet razpiral lepljive oči. Ta trska? Ej, vidiš ga! Bo... Saj to je on, Alojzij Smolko, davčni uradnik in mož... Ampak, kje je starec... Če ni to... Ta rdeči obraz... Franca ...

»Ali ne veš domov, objest nakazna?!« je zagrmelo po praznem prostoru.

Alojzij se je stresel ko list na hruški, pograbil papirje pred seboj in jih trgal, trgal.

»Tako, tudi pisma dobivaš? Sem z njimi!«

Z motnim pogledom je Alojzij dojel stvarnost. Ni pod hruško in to niso sanje. Grozljiva resnica je: Franca stoji pred njim kot neizprosni eksekutor z rubežnim nalogom v roki. Sklonil je glavo in se obtožil: »Žena kriv sem...«

»Kriv! Trikrat kriv!« Grabila je za stolom.

Prvič v življenju je Alojzija Smolka prešinila misel: »Reši se!« In že je planil skozi odprta vrata v svetli popoldan.

Okorna in težka jo je udrla Franca za beguncem. Ne boš, ženska! Alojzij je sicer lačen, zato pa uren ko zajec. In še stopnice! Zakaj le imajo ljudje stopnice? Gnana od borbene vneme jih Franca ni utegnila šteti, še gledati ne. Bila jih je lepa vrsta. Navzlic temu jih je pri drugi Franci zmanjkalo...

Kakor že poprej ne, tako Alojzij Smolko tudi na pogrebu ni potočil solzé. Ko so pa Temlinova moči odnesli še Franco mlajšo, si je celo oddahnil. Zopet je bil sam in sklenil, da se bo spametoval.

ŠPORT

Prireditve v počastitev dneva Sedme srbske brigade

V počastitev dneva sedme srbske brigade je priredila celjska garnizija več športnih prireditev.

V nedeljo, 5. februarja bo tradicionalen patrolni tek s streljanjem. Start bo pred kinom Union, začetek pa bo ob 11. uri. Proga gre po Razlagovi ulici, preko savinjske brvi, po Partizanski cesti, preko Trga V. kongresa ter po Prešernovi ulici, kjer bo tudi cilj.

Na tekmovanje so povabljeni pripadniki garnizije Maribora in Ptuja ter več strelskih družin iz večih slovenskih mest. Prehodna pokala za žensko in moško ekipo imata ekipi Tempa, ki sta zmagali že dve leti zaporedoma. Tek bo zaradi ostre konkurence zelo zanimiv.

V soboto in nedeljo, 28. in 29. januarja pa je bil velik košarkarski turnir ženskih in moških ekip. Za pokal JLA so pri moških tekmovali: Garnizija, učiteljišče, II. in I. gimnazija, izven konkurence pa se je na koncu turnirja pomerila kombinirana ekipa Železničarja in Kovinarja ter reprezentanca moštev, ki so sodelovali na turnirju. Pri ženskah pa so tekmovale štiri ženske ekipe, in sicer: II. in I. gimnazija, učiteljišče in ESS.

VII. ZIMSKE OLIMPIJSKE IGRE

V središču pozornosti vse svetovne športne javnosti so v teh dneh nastopi najboljših športnikov sveta v zimskih športih. V Cortini delijo iz dneva v dan zmagovalcem v posameznih disciplinah olimpijske kolajne. Jugoslovanska 17-članska ekipa, med njimi tudi Celjanka Belajeva, pač ne more računati v tej družbi svetovnih mojstrov na vidnejša mesta. Pri nas pač še niso razviti zimski športi na taki stopnji, da bi se lahko pomerjali na olimpijskih igrah za najboljša mesta. Tudi na letošnjih igrah še nimamo zastopnikov v hitrostnem in umetnem drsanju, hokeju na ledu in bobu. Zastopnike imamo le v smučarskih disciplinah, ki nastopajo z večjo ali manjšo srečo in dosegajo pač rezultate, na katere smo računali že doma. Trenutno se nas drži številka 32, saj smo kar v treh disciplinah dosegli po najboljših predstavnikih 32. mesto, med njimi tudi naša Belajeva v teku na 10 km. Toliko je bilo polemike in razpravljanja okrog naših alpskih smučarjev, saj smo morali na te igre brez naše velike trojke (Mulej, Štefe, Lukanc Matevž), pa so naš »mladi« v veleslalomu in slalomu doslej najprijetneje presenetili. V močni mednarodni konkurenci so med 95 tekmovalci zasedli v veleslalomu 40., 47. in 51. mesto. V slalomu pa je bil Dornik celo na 30. mestu! Te rezultate je trenutno šteti za najboljše od sedanjih nastopov naših smučarjev v Cortini. Zavesa še ni padla in vsi nestrpno pričakujemo zadnji dan iger, ko bodo nastopili skakalci. Največ si namreč obetamo od našega Janeza Polde, ki bo brez dvoma tudi na teh olimpijskih igrah pobral dobro mesto, če bo šlo vse po sreči...

NOVI USPEHI CELJSKIH ATLETOV IN ATLETINJ

Prvenstvo Slovenije v pokritih prostorih, ki je bilo preteklo nedeljo v Ljubljani, je ponovno prineslo celjskim atletom nove uspehe v začetku sezone. Lorger, Vipotnik, Važič in Slamnikova so bili junaki tekmovanja, saj so v svojih disciplinah postavili nove državne rekorde v pokritih prostorih. Sicer pa poglejmo rezultate: 60 m člani — 1. Lorger 6.8, 2. Kovač 7.1; 1000 m — 1. Vipotnik, 2. Gajšek, 3. Kopitar M.; 2000 m — 1. Važič; 60 m ovire — 1. Lorger 8.2, 2. Kovač 8.4. Članice 60 m — 2. Šikovec 8.0, 600 m — 1. Slamnik, 3. Ocvirk; 400 m mladinke — 1. Cvikl, 2. Rehar; višina (člani) — 2. Urbajs 170; troskok — 3. Gogič 12.71; palica 1. Lešek 3.60, 2. Vehovar 3.40, 3. Brodnik 3.20; višina (mladinci) — 1. Brodnik 170; met krogle — 3. Brodnik 13,12; višina (članice) — 2. Šumak 130; met krogle — 3. Čelešnik 11.43; daljina (mladinke) — 3. Rečnik 4.16. Našteli smo le rezultate celjske ekipe, iz katerih je razvidno, da so naši atleti in atletinje na najvidnejših mestih.

LEPA IGRA NOGOMETAŠEV KLADIVARJA

Nogometaši Kladivarja so preteklo soboto nastopili v prijateljski nogometni tekmi proti Slavenu iz Rume, ki je član conske lige in je po jesenskem delu tekmovanja v gornji polovici lestvice. Ob močni košavi in na snežnem terenu so podlegli domačinom s 3:5 (1:3). Že rezultat nam pove, da so domačini bili boljši v prvem delu igre, kjer so si že zagotovili zmago, Kladivar pa v drugem polčasu, ko je bil povsem enakovreden nasprotniku in je predvedel zelo lepo igro. Domačini so Celjanom priredili nadvse prisrčen sprejem in so bili deležni za časa svojega bivanja v tem kraju pravega gostoljubja.

NA VRSTI SO SMUČARJI

S pričetkom februarja smo le dobili skromno zimsko odejo in vse kaže, da bodo končno le lahko pripeli smučarji smuči na noge in vsaj na hitro opravili svoj delovni program. Zadnje dni je vodstvo Štajerske smučarske podzveze po celjskem okraju navduševalo mladino za smučarski šport s predvajanjem smučarskih filmov, ki si jih je ogledalo na tisoče mladine. Po tem uvodu je pričelo snežiti in izgleda, da bomo od besed lahko prišli k dejanjem. Na šolah celjskega okraja imajo obširen program. Svet za šolstvo OLO Celje je razpisal za vse šolske smučarje okrajno prvenstvo v osnovnih smučarskih panogah — tekih, smuku, skokih in slalomu. Najprej bodo šole izkoristile svoje športne dneve za izvedbo smučarskih prvenstev. Najboljši trije pa se bodo lahko nato udeležili prvenstev v okviru občin. Po izvedbi občinskih tekmovanj bo za najboljše smučarje okrajno prvenstvo, na katerem bodo lahko nastopile občinske reprezentance. Le po tem sistemu tekmovanj bo mogoče izbrati najboljše smučarje okraja, ki nas bodo zastopali na republiškem prvenstvu srednjih in strokovnih šol v Ljubljani in Kranju. Tudi društva Partizan in športna društva bodo v teh dneh pristopila k izvajanju svojih tekmovanj, saj so na svojih skupščinah sprejela obširen program dela v zimskih športih.

LEP USPEH CELJSKIH TELOVADCEV

Celjski ljubitelji orodne telovadbe smo bili prijetno presenečeni ob zadnjih uspehih Srota in Lesjaka, ki sta se odlično uveljavila na izbirnih tekmah v vajah na orodju za sestavo slovenske reprezentance. Srot je pri mladincih dosegel 3. mesto, Lesjak pa isto mesto pri članih 1. razreda.

HDK CELJE : MARIBOR 9:4 (5:1, 1:1, 3:2)

Ob močnem sneženju so celjski hokejisti v torek zvečer zasluženo odpravili Mariborčane z 9:4. Igra ni zadovoljila nekaj sto gledalcev.

PRED SKUPŠČINO ŠD SVOBODA

Med zadnjimi športnimi kolektivi v našem mestu bo polagala obračun svojega dela uprava Svobode, ki ima svoj sedež v industrijskem predelu našega mesta. To je mlado športno društvo, ki se je porodilo šele v preteklem letu in je že pokazalo veliko delavnost. Ne more se ponašati še z velikimi lovorikami, čeprav tudi teh ne manjka (namizni tenis, nogomet — pionirji). Najbolj razveseljivo je pač dejstvo, da so v tako kratkem času navdušili in pritegnili v svoje vrste že na stotine mladine. Vredno bi bilo, da se kar največji krog ljubiteljev športa udeleži njihove skupščine, ki bo 8. februarja ob 18. uri v menzi Tovarne emajlirane posode (bivši Lebič).

SPORTNI SPORED:

Četrtek, 9. II. ob 8 v telovadnici II. osnovne šole in TVD Partizan Celje Gaberje: OKRAJNO PRVENSTVO SREDNJIH IN STROKOVNIH ŠOL V VAJAH NA ORODJU (pionirji, pionirke in mladinke).

Petek, 10. II. ob 8 v telovadnici II. osnovne šole: OKRAJNO PRVENSTVO SREDNJIH IN STROKOVNIH ŠOL V VAJAH NA ORODJU (mlajši in starejši mladinci).

OBČNI ZBOR »PARTIZANA« V LOČAH PRI POLJČANAH

Pred dnevi je društvo podalo obračun dela v preteklem letu. Kljub težavam je društvo pokazalo napredek z ozirom na prejšnja leta. Polovico leta je redno vadilo 5 oddelkov. Nastopali so doma in v Slov. Konjicah. Telovadnica je bila dalj časa zasedena. Društvo ima zelo malo orodja. Finančni položaj je bil slab. Vaditelji so bili podnevi zaposleni, a otroci ne morejo v večernih urah k telovadbi.

ZA MNOŽIČEN RAZVOJ SPORTA!

Zveza športov Slovenije je na svoji zadnji seji upravnega odbora sprejela važne sklepe, ki so pomembni za nadaljni razvoj in delo naših športnih organizacij.

Množično športno udejstvovanje je delovnemu človeku nujno potrebno in koristno tako za utrjevanje zdravja, za pobijanje vsakega nezdravega življenja, za večanje delovne sposobnosti, za dviganje storilnosti, za krepitev obrambne sposobnosti kot za najbolj zdravo in kulturno razvedrilo. Športno udejstvovanje je eden od pomembnih činiteljev za splošen življenjske ravni, športni problemi pa sodijo med važne družbene probleme.

Kvalitetni šport mora izhajati izključno iz široke osnove množičnega športa. Za nas je važno veliko število športnikov med delavci, kmečko in šolsko mladino, ne pa desetorice kvalitetnih reprezentantov, ki niso odraz množičnosti in so umetno vzgojene. Današnji način tekmovanja je v mnogočem zavora dosegi teh smotrov, leglo mnogih napak od klubaštva do profesionalizma. Izkustvo, da je tekmovanje najboljše sredstvo za pritegovanje množic k športu, smo v marsičem zanemarili.

Šport v socialistični družbi mora biti množičen, mora vzgajati, krepiti in nuditi razvedrilo delovnim ljudem. Ker dosedanji sistem tekmovanja ni odgovarjal tem osnovnim načelom, je ZSS sklenila, da ga je treba spremeniti po naslednjih vidikih:

1. Osnova morajo biti množična tekmovanja članstva v aktivih, sekcijah, klubih in društvih ter množična tekmovanja na stopnji okrajnih prvenstev. Višja tekmovanja so utemeljena samo tedaj, če organsko rastejo iz take množične dejavnosti.

2. Republiška prvenstva morajo biti praviloma organizirana po sistemu turnirja, medtem ko se naj ligaška tekmovanja ohranijo samo v tistih športnih panogah, kjer turnir ne bi bil primeren. Enotne slovenske lige se naj teritorialno porazdelijo najmanj v dva dela.

3. Vsa državna prvenstva morajo sloneti na načelu sodelovanja vseh republiških športnih organizacij.

To je načelno gledanje ZSS na mesto in vlogo tekmovanja v našem športu. Potrošnja finančnih sredstev pri tem načinu tekmovanja bo manjša, delovni ljudje pa na račun te aktivnosti ne bodo izgubljali preveč delovnega časa.

OBČNI ZBOR »PARTIZANA« V SMARTNEM OB PAKI

Člani telesnovzgojnega društva »Partizan« so te dni polagali obračun svojega dela. Njihovo delo je bilo lani prav uspešno, čeprav so imeli tudi nekaj težav, ki pa so jih s trdno voljo delno odstranili. Med letom so priredili dve akademiji in nabavili precej telovadnega orodja. Imajo preko 100 članov, med temi 83 aktivnih. Organizirali so plesno šolo za mladino, sedaj pa še za starejše. Letos nameravajo prirediti javni nastop in poslati več članov in članic v tečaje za vodnike in vodnice.

ODLIČNI REZULTATI CELJSKIH ATLETOV

Prvi nastop atletov Kladivarja je pomenil prve uspehe tega našega najkvalitetnejšega športnega kolektiva v našem mestu. Na prvenstvu Zagreba v pokritih prostorih so Celjani pobrali številna prva mesta z odličnimi rezultati. Lorger je bil zmagovalec na 60 m čez ovire z novim rekordom FLRJ 8,0, na 60 m pa je dosegel čas 6,9; Lešek ob palici 3,60; Vehovar 3,50 in Brodnik 3,50; na 1000 m Vipotnik 2:40,9 (nov rekord FLRJ v pokritih prostorih), Gajšek 2:44,2; Male na 3.000 m 9:17,6; Slamnikova na 600 m 1:47,8. Upamo, da bodo atleti Kladivarja ponovili te uspehe tudi na nedeljskem republiškem prvenstvu v pokritih prostorih v Ljubljani.

PUSTNE PRIREDITVE V CELJU

Olepševalno in turistično društvo Celje prireja tudi letos tradicionalne pustne prireditve.

SPORED PRIREDITEV

SOBOTA, 11. FEBRUARJA:
ob 20, Mlinarjev Janez: Pustno rajanje. Posebni avtobusni prevozi v obe smeri zagotovljeni.

NEDELJA, 12. FEBRUARJA:
ob 16, Narodni dom: Otroška maškarada. Nagrade za najoriginalnejše maske.

TOREK, 14. FEBRUARJA:
ob 20, Narodni dom: 29. tradicionalna maškarada. Konkurenca mask — izvolitev najoriginalnejših mask — bogate nagrade.

Predprodaja vstopnic za vse prireditve od 6. februarja dalje v društveni pisarni od 10.—12. ure.

Olepševalno in turistično društvo Celje

RADIO Celje

Nedelja, 5. februarja
10,00 Koncertni valčki za nedeljsko dopoldne
10,25 Oddaja za žene
10,50 Umetne in rodoljubne pesmi poje ženski zbor »Svoboda« iz Celja p. v. Toneta Tržana
10,50 Iz partizanskih let
11,00 Kar ste želeli — to bomo zavrteli!
11,30 Zabavna glasba, vmes objave

Ponedeljek, 6. februarja
18,00 Poročila
18,10 Športni tednik
18,35 Prenos iz Ljubljane

Torek, 7. februarja
18,00 Poročila, pregled »Večera«
18,10 Skladbe F. Chopina igra na klavir prof. Breda Rajhova iz Celja
18,30 Prenos iz Ljubljane

Sreda, 8. februarja
18,00 Poročila
18,10 Kar ste želeli — to bomo zavrteli!
18,30 Literarna oddaja: France Prešeren — naš največji poet!
19,00 Prenos iz Ljubljane

Četrtek, 9. februarja
18,00 Poročila, pregled »Večera«
18,10 Koncert plesne in zabavne glasbe
19,00 Prenos iz Ljubljane

Petek, 10. februarja
18,00 Poročila, pregled Celj. tednika
18,10 Filmske melodije
18,35 Prenos iz Ljubljane

Sobota, 11. februarja
18,00 Poročila
18,10 Kar ste želeli — to bomo zavrteli!
18,30 Slovenske narodne
19,00 Prenos iz Ljubljane

Na podlagi člena 22. točke 5 in člena 128 pravil podjetja

RAZPISUJE

Celjska tiskarna, papirnica in knjigarna
Celje, Trg V. kongresa 3

MESTO RAČUNOVODJE

Pogoji: Ekonomska fakulteta s triletno prakso ali ekonomski tehnikum s petletno prakso.

Plača po tarifnem pravilniku podjetja.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Objave in OGLASI

OBVESTILO ODJEMALCEM ELEKTRIČNE ENERGIJE NA OBMOČJU TEHNIŠKE IZPOSTAVE CELJE-MESTO

Zaradi popravil in v zadevi odjema električnega toka naj se odjemalci obračajo na sedeže pristojnih rajonov ob delavnikih od 7. do 15. ure. Manjša popravila ob delavnikih od 15. do 23. ure, ob nedeljah od 12. do 20. ure dežurni monter, ki se nahaja na sedežu izpostave, Mariborska cesta 2, telefon 23-21, 23-22 in 23-23.

Dosedanja dežurna služba ponoči na sedežu izpostave je ukinjena zaradi pomanjkanja naročil. Nujna popravila v industriji in pri važnejših odjemalcih izvršujejo rajonski monterji na območju rajonov, ob delavnikih od 23. do 7. ure, ob nedeljah do 12. ure in po 20. uri.

SEDEŽ RAJONA CENTER: Zagata 4, telefon 23-19; rajonski monter Virant Franc, stanovanje Trnovlje 132, telefon 23-35.

SEDEŽ RAJONA GABERJE: Mariborska cesta 58, telefon 23-71; rajonski monter Petelin Anton, stanovanje Mariborska cesta 2, telefon 23-21.

SEDEŽ RAJONA LAVA: Mariborska cesta 2, telefon 23-21; rajonksi monter Zgur Jože, stanovanje Dečkova cesta n. h., telefon 25-12.

Elektro Celje, Tehniška izpostava Celje-mesto

OBJAVA

Sindikalna podružnica Rudnika rjavega premoga Laško obvešča vsa podjetja in trgovine, da ni plačnik nobenih računov, ki so nastali z naročili na njeno ime ter poziva vse imenovane, da ne sprejemajo nobenih naročil brez pismene naročilnice sindikalne podružnice, potrjene z žigom in podpisi izvoljenih funkcionarjev.

Za požrtvovalno in uspešno zdravljenje se iskreno zahvaljujem primariju pljučnega oddelka Splošne bolnišnice tov. dr. Hribovšku, bolničarkam in strežnicam pa za skrbno nego v času mojega zdravljenja v celjski bolnišnici.

Arčan Marica, Šmarjeta, Celje

ABSOLVENTA EKONOMSKE SREDNJE ŠOLE sprejme trgovsko podjetje »PETROL«, Celje.

SKLADIŠČE V ŽALCU, primerno za delavnico, oddam. Ponudbe na upravo lista pod »Skladišče«.

PRODAM zidan štedilnik, okna ter dve postelji z nočnimi omaricami. Naslov v upravi lista.

PRODAM gozd v Šentjurju. Naslov v upravi lista.

PRODAM novo moško italijansko kolo. Naslov v upravi lista.

KLAVIR prodam ali zamenjam za radioaparat. Naslov v upravi lista.

PRODAM ogrodje za stavbo (velikost 8x10). Naslov v upravi lista.

PRODAM biljard. Naslov v upravi lista.

PRODAM veliko parcelo, uporabno za stavbo, vrt ter sadovnjak, pol ure iz Celja in pet minut od glavne ceste. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM trisobno stanovanje z vrtom v Kersnikovi ulici za dvosobno tudi v mestu. Naslov v upravi lista.

NAJDENA je bila (pred 14 dnevi) švičarska ura. Vprašati na upravi lista.

PROSIM NAJDITELJA očal v rumenem etuiju, da jih vrne proti nagradi na upravo lista.

SPREJMEM pošteno gospodinjo na srednje veliko posestvo. Naslov v upravi lista.

PREPISOVANJE s pisalnim strojem sprejmem v popoldanskih urah. Naslov v upravi lista.

UPOKOJENEC, vdovec star 57 let, želi spoznati tovarišico v svrho poroke ali za skupno gospodinjstvo. Pismene ponudbe na upravo lista pod šifro »Celje«.

PUTNIK — SLOVENIJA CELJE

vas vabi, da se udeležite avtobusnih izletov v mesecu marcu na DUNAJ v času mednarodnega velesejma z ogledom avtomobilske razstave, avtobusnega izleta preko TRSTA in BENETK v VERONO v času mednarodnega velesejma in v mesecu aprilu avtobusnega izleta v MILANO ob spomladanskem velesejmu.

Nadvse vas bo razveselil program petdnevnega potovanja »Spoznajte ITALIJO in RIM« v mesecu aprilu.

V mesecu maju pripravljamo šestdnevni izlet v PARIS.

29. aprila potujte z nami na tekmo stoletja, ki bo v BUDIMPEŠTI med reprezentanco Jugoslavija-Madžarska.

Zahtevajte brezplačno programe in vse potrebne podrobne informacije v poslovalnici.

NEDELJSKA ZDRAVINSKA DEŽURNA SLUŽBA

Dne 5. II. 1956: dr. Čerin Jože, Celje, Cankarjeva ulica 9.

Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od soboto od 18. ure do ponedeljka do 8. ure.

Gledališče

CELJSKO GLEDALIŠČE

Petek, 3. febr. ob 15: William Inge: Vrni se, mala Sheba — I. srednješolski abonma
Sobota, 4. febr. ob 20: Ivan Cankar: Lepa Vida — Gostovanje v Ravnah
Nedelja, 5. febr. ob 15,30: Miloš Mikeln: Atomske bombe ni več — Izven
Ponedeljek, 6. febr. ob 20: Ivan Cankar: Podobe iz sanj — Izven
Torek, 7. febr. ob 15,30: Miloš Mikeln: Atomske bombe ni več — Zaključena za II. gimnazijo
Sreda, 8. febr. ob 19,30: George Axelrod: Sedem let skomin — Gostovanje v Žalcu
Četrtek, 9. febr. ob 15: Ranko Marinković: Glorija — III. srednješolski abonma
Petek, 10. febr. ob 15 in 20: Ranko Marinković: Glorija — Gostovanje v ljubljanski Drami

KINO

KINO UNION, CELJE
Od 1. do 3. II. 1956: »Pogumen kot Lassie«, ameriški barvni film
Od 6. do 9. II. 1956: »Očka vrni se«, angleški film

KINO DOM, CELJE
Od 2. do 6. II. 1956: »Visoka Barbarea«, ameriški film
Od 7. do 10. II. 1956: »Sinha Moca«, brazilski film

KINO ŽALEC
Dne 2. II. 1956: »Še ni prepozno«, danski film
Dne 4. in 5. II. 1956: »Južno od Sahare«, ameriški barvni film
Dne 7. II. 1956: »Imel sem sedem hčera«, francoski barvni film
Dne 9. II.1956: »Tri korake od vislic«, angleški film

UPRAVA

Znamka za 10 din

„Celjskega tednika"

CELJE

TITOV TRG 1
Poštni predal 12

IZGRADNJA STANOVANJ NA ŠVEDSKEM

ter izkušnje o organizaciji stanovanjskih zadrug v Ljubljani

O tej temi bo predaval v Narodnem domu inž. Skaberne Leon iz Ljubljane v četrtek, dne 9. februarja ob 17. uri. Predavanje prirejata Ljudska univerza v Celju in Društvo inženirjev in tehnikov v Celju. V zvezi s tem predavanjem bodo predvajali švedski barvni film o lahkih betonih.

Komisija za imenovanje direktorjev pri Občinskem ljudskem odboru Celje

razpisuje

mesto **POSLOVODJE** trgovskega podjetja z elektrotehničnim in radio materialom »Jugotehnika« Celje

Pogoji: Elektrotehnik z najmanj 5-letno prakso ali nižja kvalifikacija z večletno prakso v komercialnih poslih te ali podobne panoge. — Ponudbe z življenjepisom, opisom dosedanjih zaposlitev ter potrdilom o nekaznovanju, je treba predložiti tajništvu občinskega ljudskega odbora do 15. februarja 1956.

mesto **RAVNATELJA** podjetja »Elektro-radio center« Celje

Pogoji: Elektrotehnik z najmanj 5-letno prakso ali nižjo kvalifikacijo s 5-letno prakso v komercialnih poslih te panoge. — Ponudbe z življenjepisom, opisom dosedanjih zaposlitev ter potrdilom o nekaznovanju, je treba predložiti tajništvu občinskega ljudskega odbora do 15. februarja 1956.

mesto **DIREKTORJA** za zadružno podjetje »Kmetijski servis« Celje

Pogoji: Dokončana srednja tehnična šola z vsaj 3-letno prakso v avtomehanični stroki ali ključavničarski mojster z najmanj 10-letno prakso v avtomehaničnem podjetju. — Ponudbe z življenjepisom, opisom dosedanjih zaposlitev ter potrdilom o nekaznovanju, je treba predložiti tajništvu občinskega ljudskega odbora do 15. februarja 1956.